

Munkatársak és Kiosztók

SZUBOTICA

ZMAJ JOVIN TRG 3

Telefonok

Kiosztóhivatal 8-58

Beosztóság 5-10. 8-52

NAPILÓ

Kiosztók és Kiosztók

negyedévre 165 dinár
egy hónapra 58 dinárKiosztók
minden nap, hétfőn és
csütörtökön utoljára

XXX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. JUNIUS 23.

VASÁRNAP

KÖNYVTÁR

163. SZÁM

A búza

Az utóbbi hetekben sok szó esett a buzaárakról. Egyrészt a tavalyi világtermés fölöslegei, másrészt az amerikai tőzsdék spekulációs manőverei olyan pesszid idéztek elő, amely azzal a veszéllyel fenyegetett, hogy a gazdák még a termelési költségeiket sem tudják fedezni, ha készleteiket értékesítik. Akadtak olyan érdekeltek is, akik ijedten gondoltak a jó terméskilátásokra, abban a feltevésben, hogy ezek is hozzá fognak járulni a buza árának lemorzsolódásához. Kell-e külön hangsúlyozni, hogy a termés bőségéhez fűződő aggodalom nem egyéb, mint a pillanatnyi érdekekhez tapadó féltékenység fattyuhajtása?

Ahíthatos várakozással tekint az ország mindenegyes lakója az aratás kimenetele elé és mélyszégyenül néz a paraszt iránt, aki mindnyájunk jólétéért izad, törli a rögöt és élelmet varázsol elő számunkra a lumuszából. A pénzügyminiszter, akire az államháztartás gondjai nehezednek, a bankár, aki kölcsönügyleteket bonyolít le, a kereskedő és iparos, aki a gazdasági válsággal küzd, a robotoló munkás és a kiszámított garasból élő hivatalnok, az eszmék vetéseit ápoló ideológus és a tettek embere, aki érvényesülést csúhl a gyakorlati lehetőségekből: mindenki feszült figyelemmel fordul a szántóföldeken folyó heroikus munka felé, amelynek eredményétől milliók sorsa függ. Ha a jó a termés, számtalan baj és nyomorúság orvosolható, vagy legalább is tetemesen enyhíthető; ha a föld szükkeblü hozzánk, szenvedéseink újabb forrásai fakadnak fel. A buzaárak hullámlása a világgazdaság konstellációjának függvénye s nagyrészt a newyorki és chicagói tőzsdék eseményei irányítják. Amde az adásvétel bözemanipulációinak az árakat felverő vagy leszorító hatása csak muló epizód, míg a termés mennyisége és minősége ráúti bélyegét az egész gazdasági évre. A búzának az az olesőbbodása, amit a tőzsdék diktiátora szabnak meg, kárt okoz a gazdáknak anélkül, hogy a nagy tömegek életfeltételeit javítaná. Az az olesó kenyér azonban, amit az anyaföld áldott termékenységének megáradása juttat a népek, úgy a mezőgazdaság, mint általában a közgazdasági élet szanálását mozdítja elő.

A mi mezőgazdaságunk talpraállítására, produktivitásának emelésére, rentabilitásának fokozására és hitelgényeinek kielégítésére döntő jelentőségű lépés történt most a privilegizált Agrárbank felállításával. Ez a bank fogja pénzügyileg lehetővé tenni mindazokat az intézkedéseket, amelyekre mulhatatlanul szükség van, hogy mezőgazdaságunk kibontakozhassék az évről-évre súlyosbodott válság híráriából. Az ország polgársága, felismerve az Agrárbank hivatásának horderejét, az illetékes körök várakozását messze felülmúló mértékben sietett eleget tenni a részvényjegyzésre vonatkozó felhívásnak és a június 22-ikében megállapított határidőig több mint háromszázötven millió dinár értékű részvényt jegyzett. Az Agrárbank kormánybiztosát az ország minden részéből hozzáérkezett kérvények arra indították, hogy a részvényjegyzések határidejét július tizenötödikéig meghosszabbítsa. Ugyancsak nagyarányú érdeklődés nyilvánul meg az Agrárbank részvényei iránt a külföldön is és csak maga a Rothschild-bankcsoport háromezer darab részvényt jegyzett, ami annak a jele, hogy a nemzetközi tőke is bizalommal viseltetik a jugoszláv mezőgazdaság konszolidálására alakult állami bank jövője iránt.

Minden remény megvan arra, hogy a privilegizált Agrárbank révén meg fognak oldódni azok az életbevágó mezőgazdasági problémák, amelyek rendezésére nem kerülhetett a sor a politikai harcok kopár éveiben. Olesó hitelek és a termények elhelyezésére megfelelő piacok megszervezése, a racionális földművelés feltételeinek megteremtése és a mezőgazdaságunk versenyképességét bénító körülmények kiküszöbölése azok a főbb feladatok, amelyek elvégzésére az első iniciatíva az Agrárbank létesítésének ténye. De a legcélszerűbb és a legbiztosabb perspektívát nyitó intézményes

gondoskodásnak is szárnyát tudja szegni a természet mostohasága. Ha a búzának egyelőre nincs rendes ára, a mezőgazdaságnak ez a csorbája hamar kiköszörülödhethet, de ha a föld bőségszarujá bezárul, akkor olyan katasztrófa zudul ránk, amelynek következményei kiheverhetetlenek.

Az aratás hetében a mindennapi kenyérrért rebegő folhász száll fel a lélek mélyéből, tekintet

nélkül a buza áralakulásának átmeneti zökkenőire. A kalászkok engedelmesen hajtják fejüket a kasza alá, amely végigsuhint a napmelegben égő buza-táblákon. Most kezdődik a dandúrja a mezei munkának és a falu Isten szabad ege alatt rekkenő hőségben dolgozik értünk, vidám magabizással, nótáskedvű reménykedéssel és azzal a szilárd hittel, hogy az ő munkája a jobb jövőt építi.

A Rajnavidék kiürítését csak a jóvátételi fizetési terv ratifikálása és a nemzetközi politikai konferencia után kezdik meg

Az angol kormány megszövegezte a trónbeszédet — A munkáspárti miniszterek többsége Trockij beutazási engedélye ellen foglalt állást — György király személyesen fogja felolvasni a trónbeszédet az alsóházban — Öszre marad Macdonald washingtoni látogatása

A Macdonald-kormány feltételekhez köti a Szovjetországgal való diplomáciai kapcsolatok felvételét

Londonból jelentik: A Downing Streeten pénteken a késő esti órákig tartott a Macdonald-kormány második minisztertanácsa, amelyen a kormány a trónbeszéd szövegét vitatta meg. A munkáspárt lapja szombat reggeli számában azt írja, hogy különösen azért nevezetes a trónbeszéd, mert a Macdonald első trónbeszédtervezete, miután 1924-ben Macdonald csak rövid ideig volt kormányon és így nem nyílt alkalmia trónbeszéd megszövegezésére.

A minisztertanács elején Thomas előterjesztett a munkanélküliség enyhítésére irányuló intézkedésekről és a vasutársaságokkal folytatott tárgyalásokról, amelyek nagyszabású munkák sürgős megindítá-

Olaszország között. A terv az, hogy július derekán ül össze ez a nemzetközi politikai konferencia, amely ki fogja mondani a döntő szót a párisi jóvátételi fizetési tervről és a szövetséges csapatok visszarendeléséről. Az angol kormány Londont ajánlja a politikai konferencia helyéül, mert sem Macdonald, sem Henderson külügyminiszter nem maradhat hosszabb ideig távol Londonból a parlament üléséje miatt.

A szovjetunióval való diplomáciai kapcsolatok újrafelvételének a kabinet kezében nincs ellenzéka, azonban a miniszterek többsége határozottan állást fog-

Dawes tábornok, amerikai nagykövet és Macdonald miniszterelnök találkozója. A két államférfi tanácskozása a képen látható kastélyban folyt le

sát ígértek. Tárgyalta a kormány a párisi jóvátételi fizetési tervet és ezzel kapcsolatban a Rajna-vidék kiürítésének a kérdését is. Kiszivárgott hírek szerint a Rajna-terület felszabadítása nem fog olyan gyorsan menni, mint ahogy Macdonald kezdetben szerette volna, mert be kell várni a Young-tervezet ratifikálását, amit a nemzetközi politikai konferencia fog megőzöni, Anglia, Franciaország, Németország, Belgium és

lalt az ellen, hogy Trockijnak beutazási engedélyt adjanak. A különösen kikelt ez ellen Clynes belügyminiszter. A diplomáciai viszony helyreállítása hamar meg fog történni és pedig miután a szakítás után Norvégia vállalta az angol érdekek védelmét Szovjetországgal, most a norvég követség az angol kormány közölni fogja Moszkvával, hogy hajlandó diplomáciai kapcsolatba lépni a

szovjetkötársasággal, azonban határozott kötelei lesznek.

Moszkva tartozik kötelező ígéretet tenni arra, hogy nemcsak az anyaországban, de sehol, nevezetesen Indiában sem fog kommunista propagandát folytatni.

Macdonald washingtoni látogatása az öszre marad,

mert a miniszterelnök végig jelen akar lenni a parlamenti tárgyalásokon, szeptemberben pedig személyesen utazik Genébe a Műszövetség ülésére.

György király felgyógyult és július elsején visszatér Londonba, ahol egy hétig marad, Minden bizonnyal

György király fogja július 2-án megnyitni a parlament ülészekát a trónbeszéddel.

A király bevonulása Londonba ez alkalommal nagyon ünnepélyes lesz. A királyi pár nyílt autón fog érkezni, hogy a londoni nép láthassa és üdvözölhesse az uralkodót. Július hetedikén a Westminster apátság templomában hálaadó istentiszteleten vesz részt a királyi család és a hivatalos Anglia György király fel-

gyógyulásának öröme, másnap pedig nyári tartózkodásra vidékre fog utazni a királyi pár.

Mint Berlinből jelentik, a berlini sajtó hasábois cikkeiben tárgyalja a német minisztertanács pénteki határozatait. A *Vossische Zeitung* arról értesül, hogy a német kormány a maga részéről hozzá fog járulni az angol kormánynak ahhoz a javaslatához, hogy a tervezett kormánykonferenciát Londonban tartsák meg.

A terv az volt, hogy Stresemann külügyminiszter a birodalmi gyűlés szombati ülésén nagy beszédet fog mondani, amelyben tájékoztatni akarta a törvényhozást madridi és párisi tárgyalásainak eredményeiről. Ez a felszólalás elmaradt, mert Stresemann ágyban fekvő beteg. A külügyminisztert fájdalmas érgörcsök kínozzák mind a két lábán, miután a madridi utazás és a sok tárgyalás nagyon kifárasztotta és orvosai tanácsára kénytelen volt lefeküdni, azonban kezelőorvosai remélik, hogy egy-két nap alatt elmúlik a baj. A szombatra tervezett beszédet Stresemann valószínűleg a birodalmi gyűlés hétfői ülésén fogja elmondani.

Tömeges letartóztatások

a bánati utlevélhamisítások ügyében

Orizetbe vették Csesztereg község bíráját és aljegyzőjét is

Beckerekéről jelentik: A bánati utlevélhamisítások ügyében megindult vizsgálat során szombaton újabb letartóztatások történtek. A vád szerint — mint ismeretes — egy egész bünszövetkezet alakult arra, hogy Amerikába kivándorló emberek részére hamis községi bizonyítványt és hamis utlevelet szerezzen. A nyomozás során még a napokban letartóztatták *Dungyverszki* Fránya volt cseszteregi jegyzőt és *Brankován* Cseda kivándorlási ügynököt. Ezeknek a vádemlése alapján rendelte el a vizsgálóbíró többek letartóztatását, így többek között *Notáros* Blagoje felfüggesztett molini jegyző letartóztatását is.

Notáros, amikor értesült a vizsgálóbíró végzéséről, szombaton önként jelentkezett, mire nyomban letartóztatták. Ugyancsak szombaton letartóztatták *Gemmel* Ferenc molini községi bírót, *Habernkorn* Ja-

kab molini községi albirót, *Heger* Ferdinánd cseszteregi bírót és *Bojer* Antal cseszteregi községi aljegyzőt, akiket azzal gyanúsítanak, hogy szintén részük volt a hamisításokban.

A vizsgálat során megállapították, hogy a bünszövetkezet tagjai olyan amerikai leveleket is hamisítottak, amelyek alapján az amerikai konzulátus megadta a kivándorlónak a beutazási engedélyt. Az amerikai hatóságok ugyanis csak azokat engedik be, akik igazolják, hogy valamelyik, Amerikában élő hozzátartozójuk gondoskodik felőle. Ezeket a leveleket is hamisították még pedig úgy, hogy hamis csikágói és beckereki postabélyegzővel látták el azokat a bélyegzőket igen ügyesen utánozták a hamisítók.

Az ügyben újabb szenzációs letartóztatások várhatók.

Létrejött a béke a mexikói kormány és a katolikus egyház között

A vallásoktatást az egyházon belül szabaddá tették

Mexikó Cityből jelentik: A köztársaság elnöke bejelentette, hogy a kormány és a római katolikus egyház közötti ellentéteket végkép sikerült elsimítani és a békekötés megtörtént.

A feltételek szerint a kormány:

1. megengedi, hogy a katolikus papság összeírja azokat a papoknak a névsorát, akiknek a törvény értelmében funkcionálni szabad Mexikó területén;

2. a vallásoktatást az egyházon belül szabaddá teszi.

3. a katolikus püspökség idővel jogot nyer arra, hogy az alkotmány módosítása érdekében akciót indítson.

Ezzel véget értek azok a véres harcok, amelyeket a katolikus lakosság vívott a kormány egyházellenes politikája ellen.

Hűvös idő és viharok Európaszerte

Itéletidő dühöngött Kaposvárott és környékén — Az Atlanti oceanon hatalmas jéghegyek veszélyeztetik a hajóközlekedést

Péntek este nyugatról viharos szelek kíséretében megindult a hűvös levegő előretörése és az eszaka folyamán

egészen egész Középeurópában erősen leült a levegő.

sok helyen nagyobb csapadék is volt.

Ausztriából Salzburgból jelentenek 35 milliméteres csapadékot. Németországban az éjszakai minimum egyes helyeken alig érte el a plusz 5 fok Celsiuszt. Mint Kattowitzből jelentik, ott egy nyolevan fősnyi gyermekreg kiránduláson volt, amikor kitört a vihar.

A villám az iskolagyermekek közé csapott, négy gyermek, egy tanító és egy pap megsebesült és egy gyermek elvesztette a szemévilágát.

Kaposvári jelentés szerint Somogy megyében Kaposvár, Kiskorpád, Kaposmérő és Attala irányában mintegy negyven kilométer hosszú és tíz-tizenöt kilométer széles sávon

óriási felhőszakadás és jégeső volt, amely nagy pusztítást vitt végbe.

Kaposvárott a vihar negyven percig tombolt. Itt és a környéken diónagyságu jég esett és a termés száz százalékgig megsemmisült. Az itéletidőben

megrepedeztek a házak falai, fák dőltek ki és a víztömeg több helyen felszakította az utest.

A kaposvári utcákon félméter magas víz hömpölygött és behatolt nyolevan ház pincéjébe. Két ház összedőlt, de a lakókat már idejekorán eltávolították. A városban nyolevan kilakoltatást kellett foganatosítani. A tüzoltóság egész éjjel dolgozott, a pincékbe és házakba behatolt víz kiszivattyuzásán. Az egyik téglagyárban az áradat behatolt a fűtés alatt lévő kemencébe. Robbanás következett be, mely szétvetette a kemencét, emberéletben azonban nem esett kár. Egy malom egész telepét is elöntötte a víz, másfél vagon rozs és 36 vagon buza került víz alá. Kaposvár határában gyakorlatozó katonák közé villám csapott és három katona égési sebeket szenvedett. Az egész vidék az itéletidő borzalmas pusztításának siralmas képét mutatja.

Mint Santiago di Chiléből jelentik, Santiago és egész Északchile két napig tartó hatalmas felhőszakadás és orkán színhelye volt. A vihar igen nagy pusztításokat okozott és

sok ház rombadólt.

A táviró- és telefonösszeköttetés a vihar által sújtott területen megszünt.

Newyorki jelentés szerint a parti őrszolgálatot teljesítő hajók jelentették, hogy

harminchárom hatalmas jéghegyet láttak azon az útvonalon, amelyet az ocejánjáró hajók szoktak követni

az Atlanti Ocean északi felén. Az egyik jéghegy terje-

delme akkora, mint Helgoland szigetéé. A jéghegy hatvan méter magasan áll ki a tengerből.

A meteorológiai intézet prognózisa szerint inkább derült és egyelőre még főleg éjjel igen hűvös, de még nem állandó idő várható.

Véletlenül agyonlőtte édesapját egy szlavóniai földműves

Megrendítő tragédia egy Oszijek melletti pusztán

Oszijekről jelentik: Szombaton délelőtt tragikus szerencsétlenség történt az Oszijek melletti Petrovács-pusztán. *Oparicsics* Bogdán tizenhétéves földműves vadászfégyverrel véletlenül agyonlőtte édesapját, *Oparicsics* Luna negyvenöt éves gazdálkodót.

A gazdálkodó és fia szombaton délelőtt kimentek a határba, hogy a vetések állását megnézzék. Az apa vadászfégyverét is magával vitte és a földek mellett elhúzódó nádasban vízi madarakat akart löni, a fégyver azonban csütörtököt mondott. Az öreg *Oparicsics* ekkor felelősségre vonta a fiát:

— *Nálad volt a fégyver, biztos te rontottad el.*

A tizenhétéves Bogdán szabadkozott és kijelentette, hogy már napok óta nem nyult a puskához. Ezután elvette édesapjától a fégyvert és vizsgálni kezdte a szerkezetét. A puská csöve ekkor az apa felé volt irányítva. Vizsgálódás közben a vadászfégyver elcsúszt és a golyó a két lépésre álló *Oparicsics* Luna hasába fúródott. A szerencsétlen ember jajszó nélkül holtan esett össze.

A kétségbeesett fiu a faluba szaladt orvosért, aki azonban már csak a beállott halált konstataálhatta. A tragikus ügyben az oszijekki rendőrség megindította a vizsgálatot.

A sztaribecseji

Szabó-gyilkosság epilógusa

Felmentették Balzám Pál gazdálkodót, aki a vád szerint hamis híreket terjesztett Szabó Mihály eltűnéséről

Noviszadról jelentik: A sztaribecseji Szabó gyilkosságnak igen érdekes epilógusa játszódott le pénteken a noviszadi törvényszéken *Levakovics* Matija tanácselnök büntetőtanácsa előtt. A vádlottak padján *Balzám* Pál jómodu sztaribecseji gazdálkodó ült, akit az ügyészség hatóság félrevezetésével vádolt. A vád szerint Balzám Pál azzal a szándékkal, hogy a nyomozó hatóságokat megtéveszse, Szabó Mihály sztaribecseji gazdálkodó eltűnése után a községben azt a hírt terjesztette, hogy Szabó Mihályt 1925 december tizenhetedikén délután négy és öt óra között a Tiszaparton látta. Később azonban kiderült, hogy Szabó Mihályt ugyanezen a napon reggel felesége felbujtására fia, Szabó Márton és sógora *Börcsök* Mihály, agyonverték és holttestét az udvarban elásták. A vád szerint Balzám a hamis hír terjesztéséért kétezer dinárt kapott *Börcsök* Mihálytól, akit, mint ismeretes, jogerősen életfogytiglani fegyházra ítélték.

A tárgyaláson a vádat dr. *Antonijevics* Dusan államügyész képviselte, a védelmet pedig dr. *Lemajics* János ügyvéd látta el. Balzám Pál kihallgatása során kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. Amikor őt a csendőrségen Szabó Mihály eltűnésére vonatkozólag kihallgatták, ő nem december tizenhetedikét mondott, hanem azt állította, hogy december hetedikén, tehát a gyilkosság előtt tíz nappal látta a Tiszaparton Szabó Mihályt. Balzám tagadta, hogy a hír terjesztéséért pénzt kapott *Börcsök*től. Kijelentette, hogy az egész félreértés onnan származik, hogy egy napon előtt hozzá a meggyilkolt Szabó Mihály nővére és felszólította, hogy menjen vele a csendőrségre és ott mondja meg, mikor látta öccsét. Határozottan emlékszik, hogy december hetedikét mondott.

Bojanics Triva sztaribecseji csendőralőrmeister tanuvallomásában azt állította, hogy Balzám ő előtte december tizenhetedikét mondott. Szabó Márton, a meggyilkolt gazdálkodó gyilkos fia, azt állította előtte, hogy Balzám *Börcsök*től kétezer dinárt kapott. Horváth Ferenc kereskedő, aki Balzám kihallgatásánál mint tolmács szerepelt, ugy adta elő az esetet, mint Bojanics és azt állította, hogy Balzám december tizenhetedikét mondott. Szabó András tanu elmondotta, hogy Szabó Mihály eltűnése után három héttel Balzám neki is azt mondta, hogy december tizenhetedikén látta Szabó Mihályt. Szabó Rozália lényegtelen tanuvallomása után a bizonyítási eljárást befejezték.

A védő indítványozta, hogy vezessék elő a fégyverből özvegy Szabó Mihályt és *Börcsök* Mihályt és hallgassák ki őket arravonatkozólag, hogy adtak-e pénzt Balzámnak hamis hír terjesztésére. A bíróság az indítványt elutasította. *Antonijevics* államügyész fenntartotta a vádat, a védő pedig azt fejtegette, hogy Balzám részéről nem forog fenn bűnös szándék és felmentést kért.

A bíróság rövid tanácskozás után Balzám Pált felmentette.

Befejezés előtt áll a kínai polgárháború

A nankingi kormány megegyezett Feng tábornokkal, aki kétszáz ezer dollár ellenében elhagyja Kína területét

Sanghaiból jelentik: Minden jel szerint a kínai polgárháború befejezés előtt áll, miután a nankingi kormány és Feng tábornok között teljes megegyezés jött létre. A nankingi kormány elfogadta Feng tábornok feltételeit, amelyek szerint a kormány hárommillió dollárt fizet ki zsold fejében Feng katonáinak és kétszáz ezer

dollárt utal át Feng tábornoknak utiköltség címén. Ezzel szemben

Feng tábornok letelepedt magát, hogy a kétszáz ezer dollár ítvéle után azonnal elhagyja Kína területét.

A tábornok hír szerint Moszkvába utazik, majd Berlinben fog letelepedni.

A spanyol oceánrepülők érkezését vasárnap reggelre várják Amerikában

Franco őrnagy visszafelé is repülőgépen akarja megtenni az utat Ujfundlandból Spanyolországig

Madridból jelentik: A legnagyobb titokban készült fel az oceáni utra Franco őrnagy, aki három évvel ezelőtt elsőnek tette meg a repülőutat Európa és Argentína között.

Franco őrnagy pénteken startolt az oceáni utra a Numantia Los Alcazares nevű gépével. Franco őrnagy két kísérőjével körülbelül azt az utvonalat követi, amelyen a Graf Zeppelin haladt első amerikai útján.

Visszatérőben a spanyol aviatikusok megkísérik, hogy egyfolytában repüljenek Ujfundlandból Spanyolországba.

Franco őrnagy meg akarja dönteni a gyorsasági és az

egyes vonalban fennálló távrepülés rekordját.

Ha semmi zavaró körülmény nem jön közbe, akkor a Numantia vasárnap reggel nyolc órakor érkezik Amerikába.

A meteorológiai intézetek szerint az Azori-szigeteken túl az aviatikusok létköri depresszióba kerülnek. A repülés egész tartama alatt Madridból és Kanadából rádióan állandóan tájékoztatják a repülőket az időjárásról. A Numantia 4600 liter benzint vitt magával az oceáni utra.

A spanyol repülő újabb jelentés szerint reggel 8 óra 22 perckor megérkezett az Azori-szigetekre és este hét órakor tovább indult Ujškócia felé

A Poincaré-kormányt válsággal fenyegeti az adósságrendező egyezmények ratifikálása

Reynald szenátor nyilatkozata a jóvátételi kérdés rendezéséről, a szövetségi adósságok ügyéről, a leszerelésről és az új angol kormány külpolitikájáról

Páris, június.

A francia politikát most épügy, mint az egész európai közvéleményt, a jóvátételi szakértő konferencia eredményei és az angol választások dominálják. Az angol választások és a munkáspárt kormányrajutása meg lehetőséget nyújt a franciáknak. Macdonald már hivatalbalépésének másnapján kijelentette az egyik nagy francia lap tudósítójának, hogy

az »entente cordiale« ideje lejárt és a munkáspárt kormány külpolitikája nagyobb horizontok felé irányul.

Ezen a ponton tehát, különösen most, hogy a német külpolitika aktivitása is felszabadul, a franciáknak van okuk az idegességre.

Az expertkonferencia eredményei pedig másikat is adnak a francia politikusoknak az idegességre. Aktuálisá válik a szövetségi adósságok rendezéséről szóló egyezmények ratifikálása. Ebben pedig előre a legnagyobb zűrzavar uralkodik a francia kamara pártjai között.

Teljesen bizonytalan, hogy az adott körülmények között sikerül-e Poincaréknak többséget szereznie a ratifikálásra.

Az ellenzék igen nagy és a paradox helyzet abból ered, hogy a bal- és a jobbszárnyon egyaránt vannak ellenfelei a ratifikálásnak. Poincaré a legutóbbi hetekben egyenesen dekrétummal akart ratifikálni, hogy ezzel *fait accompli* teremtsen és elkerülje, hogy a munkáspárt dezavualja a maga részéről a Coillaux — Churchill egyezményt. Ez elmaradt, de azért a francia miniszterelnök változatlanul a ratifikálás híve, ami szerinte az egyetlen lehetőség Franciaország számára, hogy kétségtelenül súlyos terhek árán, de egy esetleg súlyosabb honyodalmakkal író izolálódást elkerüljön. Az ellenzék azonban azt hirdeti, hogy

a ratifikálás lehetetlen Franciaország számára,

mert az expert-terv nem biztosítja azt az elkeseredetten követelt elvet, hogy Franciaország kizárólag Németország pénzén fizesse meg adósságait.

Coillaux a ratifikáció szükségességét hirdeti, mert szerinte minden más strucepolitika, sőt béngrás. De az ellenzék erős és hangos. A baloldal tudja, hogy

ez jó alkalom lenne a kormánybuktatásra.

A baloldali pártok elvben ratifikáláspártiak és egyáltalán nincs kizárva, hogy ha tényleg sikerül megbuktatni a kormányt a nem-ratifikálással, utána egy baloldali, esetleg koalíciós kormányt támogatnának a ratifikálásban. Poincaré pártjának belső ellenzéke in-

transzigenesebb. Élőknön a hangos és kérelmelhetően Marin-nel, szeretnék támogatni a kormányt, de viszont ratifikálni nem akarnak, mert szerintük Franciaország eleget vészett, nem igazságos, hogy Amerika most pénzt követel a szállított hadianyagért, de nem akarja levonásba hozni a véráldozat árát.

A pártok egymásután tartják kongresszusait, amelyek egyre élesebben világitanak rá a helyzet nyugtalanító bizonytalanságára. Mindenki a nagy június-végi parlamenti csatára készül és idegyverkezik.

Ezekről a készülődő, forrongó eseményekről hosszasan beszélgettünk a francia politikai élet egyik igen befolyásos tagjával, Georges Reynald szenátorral, a szenátus külügyi bizottságának alelnök-elődőjével, aki a következőkben foglalta össze a helyzetet:

— A szakértőkonferencia eredményei — mondta Reynald szenátor — legnagyobb részben lezártak tekinthetők. Van ugyan még egy-két apróbb vitás kérdés, mint a belga adósság rendezése, de különösen az internacionális bank funkcionálásának rendezése. A konferencia mérlegében először is meg kell állapítanunk, hogy az már kezdetben túlnőtt azon a kereten, amelyet programjával tűzött: egyszerű szakértői tanácskozáson. Én sosem hittem az expertek függetlenségében és a gyakorlat beigazolta, hogy azok nem is voltak, amint nem is lehetnek függetlenek. Már kezdetben

politikai szempontok merültek fel és ez szükségessé tette, hogy a gazdasági szempontok egybefüggővé válnak a politikaiakkal.

Ez meg is történt. A kormányok már rövidesen kénytelenek voltak belefolyani a tárgyalásokba és így az eredmények is ebből a szempontból itélendők meg és súlyosabban esnek latba.

— Kétségtelen, hogy a Young-tervezet Franciaországnak kisebb évi részleteket biztosít, körülbelül 2.050.000.000 aranymárkát a 2.500.000.000-val szemben, mint a Dawes-tervezet biztosított. Csak hogy nem szabad elfelejteni, hogy

a Dawes-tervezet csak ideiglenes jellegű volt és Franciaország sohasem tudhatta, mikor szűnik meg. Ezért tehát én előnyösebbnek tartom a mostani rendezést, amely egy végleges tervet állapít meg,

amelyre Franciaország mégis csak számíthat. Más kérdés már most az, hogy a hatvankét éves fizetési periódus során mi minden történhetik, ami megzavarhatja a szépen kidolgozott tervet. Hatvankét év nagy idő, ezalatt fenekestül fordulhat egész Európa,

szociális vagy politikai változások lehetnek egyik, vagy másik országban, szóval hatvankét évre tervet csinálni lehet, de a terv sorsa elég bizonytalan. Mind-egy, ezen nem igen lehet segíteni és az adott körülmények között mégis csak jobb ez az aránylagos bizonyosság, mint a teljes bizonytalanság.

— Mindezek megfontolásával érthető, ha Franciaország mindenáron igyekszik a maga adósságait feltételesté tenni és azok sorsát összekötni a neki szánt fizetések sorsával.

Megkérdeztük Reynald szenátortól, mi lett volna a közösi alapja a dekrétummal való ratifikálásnak.

— Erre a kormánynak joga lett volna: Poincaré miniszterelnök külön jogtudoosokból álló hármashuzottság (a párisi egyetem jogi fakultásának deyenje mellett két világhírű közjogász volt a tagja ennek a bizottságnak) véleményét kérte. A vélemény az volt, hogy a kormánynak joga van a ratifikálásra, mert a törvények értelmében csak olyan aktusra nincs joga dekrétum útján, amely az állam pénzügyeit angazsálja. Csak hogy a jelen esetben olyan adósságokról van szó, amelyekben az állam alkettmányos tényező, a parlament már állást foglaltak. Hiszen az adósságokat a parlament hozzájárulásával csinálta az akkori kormány, tehát ezek elismerése nem lehet niább vita tárgya. Mondom, ez volt a jogászai vélemény, de a kérdés olyan súlyos, hogy a miniszterelnök szívósebben bízza a parlamentre a döntést.

A bizonytalanságot nagy mértékben eszköztérén természetesen, ha sikerülne a gémet tar-

tozást kommercializálni.

Ez azonban csak részletekben történhetik meg, ha megtörténik és ennek elődtéig nem lehet a francia döntést felfüggeszteni.

— Én a magam részéről azt hiszem, hogy bizonyos közvetítő platformon, de mégis megtörténik a ratifikálás. Nem hiszem, hogy különösen a munkáspárt ellenzéki szárnya merje vállalni a nagy felelősséget a kormánybuktatásért és a sőtébeugrásért. A közvélemény nagy nyomásának megvan azonban az az előnye, hogy óvatosságra intheti tárgyaló ellenfeleinket és Poincaré helyzetét velük szemben erkölcsi-leg támogatja.

A másik nagy európai eseményről, a munkáspárt kormányrajutásáról és ennek várható jelentőségéről Reynald szenátor a következőket mondotta:

— A munkáspárti kormányt az a körülmény, hogy nincs abszolút többsége és a liberálisok támogatásától függ, mérsékletre és óvatosságra fogja kényszeríteni a belső ügyekben. Ennek megfelelően valószínű, hogy

külpolitikai programjának aktivitásával igyek-

szik majd választóit kiélegeteni.

Ennek dacára nem hiszem, hogy az angol külpolitika eltérjen hagyományaitól és valami gyökeres irányváltozást hozzon. Valószínű azonban, hogy a lefegyverzés kérdésében erősebben folytatja majd a tárgyalásokat a Népszövetség szeptemberi ülészekán. Ebben azonban kétségtelenül szemben találja majd magát a Franciaország és barátai által képviselt állásponttal, amely

a szárazföldi lefegyverzést csak a biztonság szemellett tartásával hajlandó végrehajtani.

Nem hiszem azonban, hogy az új angol tézis egyhamar gyakorlativá váljék, hiszen

nehéz elképzelni, hogy például Mussolini könnyen alárendelje magát ebben az angoltónak.

A kérdés tehát egyáltalán nem egyszerű és inkább azt hiszem, hogy egy nagy általános lefegyverzés helyett inkább csak a részletkérdésekben, mint a fegyvercsempészes ellenőrzése stb. lesznek eredmények. De még ezen a ponton is nehézségeket fognak okozni az Egyesült Államok.

— Mindent összevetve, azt hiszem, jó időnek kell majd elmúlnia, amíg az angol munkáspárti külpolitikájának praktikus eredményei megmutatkozhatnak.

Megkezdődtek a középeurópai kupamérkőzések

Ujpest—Spárta 6:1 (2:0)

A középeurópai kupamérkőzések most kerülnek harmadszor lebonyolításra. Az első két évben Jugoszlávia, Ausztria, Csehszlovákia és Magyarország vettek részt a küzdelmekben és a kupát 1927-ben a Spárta, a múlt évben pedig a Ferencváros nyerte meg.

Az idén Jugoszlávia a felmerült különböző nézeteltérések miatt visszalépett a küzdelmekről és helyére Olaszországot hívták meg. A mérkőzésekre minden résztvevő állam két egyesületét nevezhette be. Az idei mérkőzéseken a következők vesznek részt:

Csehszlovákia: Spárta, Szlavia.

Ausztria: Rapid, Vienna.

Magyarország: Hungária, Ujpest.

Olaszország: Juventus, Genova.

A mérkőzéseket szombaton kezdték meg és az első fordulóban Budapesten a Spárta az Ujpest csapatával került szembe. A meccset nagy meglepetésre az újpesti csapat hatalmas gólaránnyal nagy fölény-nyel nyerte 6:1 (2:0) arányban.

A két csapat jövő vasárnap Prágában játszik és, ha a Spárta nem sikerül legalább ugyanilyen arányú győzelmet aratnia, kiesik a további küzdelmekből.

Vasárnap, június 23-ikán Budapesten a Hungária a Viennával játszik.

CIRKUSZ

Családi kör
az angol alsóházban

A Baldwin-féle »bakfis« választó törvény elfogadása után angol bakfisok is a szavazó urnák elé járultak. Ennek eredményeképpen tizenhárom nő foglal helyet az alsóházban. Egyes képviselőket lányostul és fiastul választottak meg. Így például Lloyd George lányával és fiával, Sir Oswald Mosley a feleségével, Henderson két fiával, valamint Mac Donald és Baldwin is fiastul vonultak be a parlamentbe.

I.

Szin: az angol alsóház. Éppen ülés van. Lloyd George beszél:

— A liberális párt soha:

A lánya oldalbabóki:

— Papa, nyilatkozz végre, megveszed-e azt az új ruhára valót...

Lloyd:

— Kérem tehát önöket, járuljanak hozzá javaslatomhoz...

A Lloyd lány: (sugva).

— Utoljára figyelmeztetek papa ne packázz velem, mert bizonyíthatóan leszavazlak!

Lloyd (részszéggel):

— Elvetemült teremtés! Ez a hála! Micsoda konfidens hang ez atyáddal szemben!

— Én a világot se akarok apai érzületedben megsérteni csak nyomatékosan figyelmeztetlek apai kötelességedre, amit ugyilátszik a politika kedvéért teljesen elhanyagolsz. Én nem csak egy egyszerű képviselő, de nő is vagyok és nem járhatok úgy mint egy munkáspárti képviselő! (Amutat a baloldatra.) Ha te elhanyagolsz, kénytelen leszek retorzióval élni. És bár a szívem vérzik, mégis Mac Donalddal fogok szavazni...

— Még a nevét se tudom hallani!

Ifjabb Lloyd, heleszól a családi perpatvarba:

— Ugyan apa ne veszekedjetelek, már az egész alsóház idenez!

— Engem ne utasíts rendre, haszontalan lurkó!

Elnök csenget:

— Csendet kérünk! Családi ügyeket méltóztassék otthon...

A Lloyd lány, szemrehányóan:

— Na, kellett ez neked papa?

Az öreg felugrik:

— Te, ne hozz ki a béketerüsből!

A fia közbeszó:

— Jó, jó, már megse mukkanunk többet! De azt azért meg kell hogy mondjam, több liberalizmussal kezelhetné a saját édes gyermekeidet!

II.

Sir Oswald Mosley (felesége mellett ül egy pad-sorban és a szónokot hallgatja. Odaszól nejehez):

— Nagyon jól beszélsz a Hamilton...

(Mikor nem kap választ megismélti kijelentését, ekkor észrevésszi, hogy a felesége rá se figyel. Dühösen kifakad):

— Te Lujza, légszivés és ne kokettálj azzal a kis Mac Donalddal, mert... Én igazán nem tartozom a féltékeny férjek csoportjába, de amit te itt művelez, az tulmegy a törvényesen engedélyezett flört határain!

Mosley né, pirulva:

— Ugyan Oswald, mindig rémeket látsz.

— Édesem, én nem látok rémeket, főleg nem az alsóházban. Sajnos a szemem kifütnék, láttam, hogy integettek annak a fiúnak és azt is láttam, hogy vissza integetteit, tagadod?

— Tagadom!

— Jó, és a kis Baldwin is tagadod?

— Csak nem képzeled...

— Én nem képzelem, mert tudom, hogy tegnap is fiús után az ő kecskiján távoztál a parlamentből.

— Udvariasság, merő udvariasság volt tőle, semmi más. Hazakísért. Ez csak nem bűn? Elvégre kolégák vagyunk, vagy mi a szösz!

— De te tulajdosa viszed a kollégialítást. És különösen sokat ürtölés az ellenzékkal.

— Ez csak taktika tőlem. Így akarom jobb helátásra bírni őket. Én Macdonaldot álláspontját osztom. A cél szentesíti az eszközt!

— Am nálad az eszköz szentesíti a célt! Lukács légy egy kicsit inkollégiális! A folyosón másról sem pletykálnak mind rólad!

— Igen, ezek az öreg csontos ladyk irigykednek rám, ennyi az egész! Nekik persze nem udvarol senki... (tovább kacérkodik).

III.

— Felemeled-e a zsebpénzemet, vagy sem?

— Fogd be a szádat!

— Uram, így nem lehet beszélni az alsóház tagjával! Még ha ön véletlenül az édesapám is! Vegye tudomásul, hogy átlépek... betársulok...

Mac Donald felemelte a tenyerét:

— Majd megtanítalak én möresre, haszontalan kölyke!

— Várom az atyai tenyeret... de esküszöm, hogy többet nem lát ezen a fertályon. Abban a pillanatban Lloyd George bácsinál vagyok!

— Áruló! Ilyen szégyen...

— Mi lesz a zsebpénzemmél? Heti ötven font...

— Soha!

A kis Mac Donald kifakad:

— No, ilyen fősvény miniszterelnököt se láttam még! Mit vétettem, hogy ráadásul még az apám is?

— Husz fontot megszavazok, aztán szót se többet az egészről!

— Negyvenötöt!

— Harminc! És már megy is, mert mindiárt kezdődik az ülés!

— Negyvenkettőt!

— Harmincöt!

— Negyven...

— Harminchétf és fél...

Ifjabb Mac Donald megtörtén:

— Legyen... de add irásban... egy politikusknál az ember sohase tudhatja...

Tsin.

Főbelötte magát a járásbirósági tárgyalóteremben egy rumai földbirtokos
Egy örökösödési pör véres epilógusa

Rumáról jelentik: Megrendítő öngyilkosság történt pénteken Rumán, a járásbiróság egyik tárgyalótermében. Rupp Anurás 44 éves földbirtokos a járásbirósági tárgyaláson mellbelötte magát és néhány órával kórházba szállítása után behalt sérülésébe.

Rupp, aki egyike volt a község legmódosabb gazdálkodóinak, nővérel együtt nemrégiben nyolcvanöt hold földet örökölt. Az örökség elosztása körül differenciák merültek fel közte és nővére között, a testvérek azonban sehogyan sem tudtak megegyezni és végül is oda fajult a civakodás, hogy a nővér a járásbiróság előtt beperelte a földbirtokost.

Az ügyben pénteken tartották meg a tárgyalást a rumai járásbiróságon és a földbirtokost 50.000 dinár megfizetésében elmarasztalták. Amikor Rupp az ítéletet meghallotta, izgatottan felugrott helyéről és kiabálni kezdett:

— Ezt nem élem túl! Engem még sohasem ítéltek el ártatlannal!

E szavak után mielőtt bárki is megakadályozhatta volna, a földbirtokos előrántotta revolverét és a tárgyalóterem egész közönségének szemeláttára mellbelötte magát.

Az öngyilkosság nagy pánikot keltett a közönség körében, orvosért rohantak, aki ideiglenes kötést alkalmazott a szerencsétlen ember mellébe, majd Ruppot kórházba szállította, ahol a földbirtokos anélkül, hogy eszméletét egy pillanatra is visszanyerte volna, három órával később borzalmas kínok között meghalt.

A tragikus eset annyira megrendítette a pereskedő nővéret, hogy ő is öngyilkosságot akart elkövetni, azonban sikerült megakadályozni végzetes szándéka megvalósításában.

Kivezettették a teremből a renitens vádlottat a volt novoszelói aljegyző perének tárgyalásán
Izgalmas jelenetek a vádlott és felesége szembesítésénél

Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék szombaton folytatta Szmál-Begovics Iszák volt novoszelói aljegyző bünyüvének főtárgyalását, amelyet még május huszonötödikén kezdett meg és annakidején a főtárgyalást június 22-re halasztották. A bünyü vádlottia Szmál-Begovics Iszák, másnéven Konhadzsics Alija, aki — a vád szerint — egy ideig több községben és legutóbb Bácskomocsvasolán, hamis bizonyítványok alapján mint községi aljegyző működött. Az ügyészség Szmál-Begovicsot csalással, okirathamissal, hamis név használatával és hamis néven kötött házassággal vádolta. A vádlottak padján ült még Lukács Dimitrij vukovári kereskedő, akit az ügyészség felbujtással vádolt.

A folytatódó tárgyalást dr. Bela'dzsics Vladimir törvényszéki elnök szombaton reggel kilenc órakor nyitotta meg. A tanács tagjai Obradovics Dusan és Pe'ovics Vuk törvényszéki bírák voltak, jegyző Pucics Braniszláv. A közvéadot dr. Micsin Márkó államügyész képviselte, míg a védelmet dr. Jociés Milorád ügyvéd látta el.

Szuronyos börtönőr kísérte a terembe Szmál-Begovicsot. Az elnök megállapította, hogy Lukács Dimitrije vukovári kereskedő, másodrendű vádlott a szombati folytatódó tárgyaláson nem jelent meg, mire az ügyész indítványára, az ő ügyét a bíróság kellenválasztotta.

Ezután megkezdte a bíróság az utabban bejelölt tanuk kihallgatását. Elsőnek Raseta Petar szubotceai munkásbiztosítópénztári tisztviselőt hallgatta ki, aki előadta, hogy Szmál-Begovics Iszákkal együtt volt a szarajevói altiszti iskolában, Je már nem emlékszik pontosan a nevére, azonban azt hiszi, hogy Alijának hívták. Szmál-Begovics az elnök felszólítására megerősítette a tanu vallomását.

Polák Lajos vukovári kereskedelmi utazó elmondta, hogy régen ismeri Lukácsot, de sohasem látott nála zsákokat. Kizártanak tartja, hogy Lukács 1926-ban zsákokat szállított volna.

Milankovics Misa vukovári kereskedő elmondta, hogy 1926-ban az árvíz idején megjelent nála Lukács Dimitrije és dícskedett neki, hogy igen jó üzletet kötött. Elmondta neki, hogy Novoszelon van egy jó barátja, aki a védgátak építésére rendelt zsákokat átvesszi és az 5000 zsák leszállításáról elismervényt fog adni, de azokat nem fogja leszállítani és így az üzleten 50.000 dinárt keres. A tanu szerint Lukács sohasem szállított zsákokat.

Az elnök: Mondta önnek Lukács, ki az ő novoszelói jóbarátja?

A tanu: Ezt nem mondotta és én nem kérdeztem, mert nem hittem el az egészet.

Szmál-Begovics intezett ezután több jelentéketlen kérdést a tanuhoz.

Ezután az elnök Szmál-Begovics Laura tanítónőt, a vádlott feleségét hallgatta ki.

A tanu elmondotta, hogy pár hónappal egybekel-

sük után férje megkérdezte, hogy melyik név tetszik neki jobban, Konhadzsics Alija, vagy Szmál-Begovics Iszák. Férje ekkor hosszas faggatására közölte vele, hogy nem hívják Szmál-Begovicsnak, hanem Konhadzsics Alijának. Pár hét múlva az asszony férjével bejött Noviszadra és ekkor a férj barátai Alijának szólították. Az asszony ekkor már gyanakodni kezdett, hogy férjét másképp hívják, mint aminek mondogta magát, de mielőtt magyarázatot kérhetett volna férjétől, az az uccán eltűnt mellőle és pár napig nem jött haza.

Az elnök: Tud ön arról, hogy az árvíz után Szmál-Begovics nagyobb összeget követelt az akkori novoszelói jegyzőtől?

A tanu: Igen, erről van tudomásom, egy napon a férjem közölte velem, hogy »nagyobb pénz áll a házhoz«. Levelet írt a jegyzőnek és nem tudom, milyen címen 10.000 dinárt követelt tőle. A jegyző még aznap megjelent lakásukon és arra kérte a tanu férjét, hogy legyen türelemmel, egy pár nap múlva ki fogja neki fizetni a kért összeget.

Szmál-Begovicsot szólította ezután az elnök, a vádlott azonban tagadta, hogy feleségének valamikor is mondotta volna, hogy nem Szmál-Begovics az igazi neve, hanem Konhadzsics Alija. Beismeri, hogy az uccán barátai másnéven szólították, de nem Alijának, hanem Balliának, ami annyit jelent, mint »földi«. Igaz, hogy kért 10.000 dinárt, de azért, hogy a pénz átvétele után visszavonja a jegyző ellen tett feljelentését.

Dr. Micsin Márkó államügyész (Szmál-Begovicsnéhoz): Beszél önnek a férje arról, hogy a jegyző becsapta és valamilyen pénzt mással osztott meg?

A tanu: Igen. Egy alkalommal panaszkodott, hogy a jegyző nem akarja kifizetni követelését, hanem állandóan hitegeti. Pár nappal később közölte velem a férjem, hogy a jegyző becsapta és mással osztzkodott a pénzen, hogy kívül osztzkodott és milyen pénzen, azt a férjem nem mondotta meg.

Jablanovics Braniszláv volt novoszelói jegyzőt hallgatta ki a bíróság, aki előadta, hogy a vádlott levélben 10.000 dinárt követelt tőle. A jegyző nem adta meg a pénzt, ahelyett a levelet elküldötte a főszolgabíróknak. Nem áll az, hogy a levél átvétele után felkereste volna lakásán a vádlottat. Egyikben volt csak a vádlott lakásán, jóval előbb, mint ahogy a levél érkezett, mert a vádlott akkor beteg volt és ő meglátogatta.

A bíróság szembesítette Jablanovicsot a vádlott feleségével és mindketten megmaradtak vallomásuk mellett.

Szmál-Begovics intezett ezután kérdéseket Jablanovicshoz és megkérdi többek között, hogy beismeri-e, hogy 15.000 dinárral tartozik neki.

Jablanovics tagadta ezt, de elismerte, hogy minden adásvételi szerződés után, amelyet a tanu maga készített, egy bizonyos összeget adott a vádlottnak

Szmail-Begovics, aki az egész tárgyalás folyamán idegesen viselkedett, hirtelen felugrott a vádlottak padjáról és magából kikelve, kipirult arccal kiáltja Jablanovics felé:

— *Hazudik, maga egyetlen szerződést sem készített, hanem maga állandóan ivott.*

Az elnök erőlyesen rendreutasította a Szmail-Begovicsot és miután ismételtelenen viselkedett, az elnök elrendelte, hogy a fogházor a vádlottat a tárgyalóteremből kivezesse.

Szmail-Begovics a tárgyalási terem aijtájából visszaszólt az elnök felé:

— *Indítványozom, hogy a tárgyalást a vádlott távollétében tartsák meg.* (Nagy derűltsg.)

Wurst Antal, Papp Vilmos, Müller János, Kerster János, Braun Ádám és Guth Flórián novoszelói gazdálkodók, akik az árviz idejében községi esküdtek voltak, jelentéktelen tenuvallomást tettek, utána az elnök újból elrendelte Szmail-Begovics elővezetését.

Gálics Tihomir bácskapalánkai lakos a következő tanu, 1926-ban, az árviz idejében Novoszelón volt rendőrmester. Elmondotta, hogy egy alkalommal Sikopária, akkori községi aljegyző mondomta neki, hogy Jablanovics községi jegyző valakitől egy zsákúgyból kifolyólag pénzt vett el, de hogy kitől és mennyit, azt nem mondta. Egy este, amikor tanu hazament, egy vendéglő előtt látta a jegyzőt, amint az Petrovics rendőrmesterrel veszekedett. Petrovics őrmester fel szólította a jegyzőt, hogy fizesse meg neki azt a háromszáz dinárt, amellyel a jegyző neki valamilyen zsákvásárlási ügyből kifolyólag tartozik. A jegyző azt felelte az őrmesternek, hogy maga sem kapta még meg a pénzt és így nem fizetheti őt sem ki, de megígérte, hogy mihamlgy megkapja a pénzt, azonnal kifizeti neki a 300 dinárt.

Az elnök ismét Jablanovics jegyzőt szólította elő, aki a tanu vallomására előadta, hogy az nem felel meg a valóságnak, mert közte és Petrovics őrmester között sohasem volt szó semmilyen elszámolásról vagy pénzről. Szerinte a tanu a vádlottal együtt letartóztatásban volt és a fogházban beszélték meg, hogy a tanu a jegyzőre terhelő vallomást tegyen. A tanu községi alkalmazásban volt és a jegyző javaslatára bocsátották el állásából és így most bosszút akar rajta állani.

A tanukihallgatások ezzel véget értek és az elnök ezután áttért az iratok felolvasására. Elsőnek Ljubusko község hivatalos irását olvastatta fel, melyből kitudt, hogy a vádlottat nem Szmail-Begovics Iszák, hanem Konhadzics Alijának hívják. Apját Rach-Szmail Konhadzicsnak hívták. A vádlott a hivatalos bizonyítvány szerint 1899-ben Ljubuskon született és egyik fivére jelenleg Bilésen tanító. Ljubuscon a vádlotton kívül még egy Konhadzics Alija élt.

A vádlott: Kérem, elnök ur, ez a jelentés téves. Konhadzics Alija, akiről a jelentésben szó van, nem én vagyok, hanem a másik, de ezt néhány évvel ezelőtt Skopljében az arnauták megölték, mert elárulta a dzsemiet államellenes működését.

Az elnök: Ön tehát még most is azt állítja, hogy Szmail-Begovicsnak hívják?

Vádlott (határozottan): Igen. Engem Szmail-Begovicsnak hívnak.

Az elnök ezután felolvasta a szarajevói kereskedelmi iskola igazgatóság hivatalos értesítését, amely szerint az intézetnek Szmail-Begovics Iszák nevű tanulója sohasem volt.

A szarajevói altisztí iskola jelentéséből kitudt, hogy a vádlott, mint Konhadzics Alija 1919 közepétől 1920 decemberig volt az altisztí iskola növendéke, amikor is onnan rossz magaviselete miatt eltávolították.

Dr. Jociés Milorád védő indítványozta a tárgyalás utabbi elnapolását és kérte Malenkos Rodoljub rendőrkapitánynak és Csampag Dusannak tanaként való kihallgatását, akik igazolni fogják, hogy Konhadzics Alija egészen más személy, aki néhány évvel ezelőtt a »Noviszada« című hetilap munkatársa volt, de azóta ismeretlen helyen tartózkodik. A bíróság az indítványt elvetette.

A bizonyítást eljárás befejezése után dr. Micsin Márkó államügyész tartotta meg ezután vádbeszédét, amelyben szigorú büntetést kért.

Az ügyész vádbeszédében kiemelte, hogy a bizonyítás során megállapították, hogy a vádlott hamis nevet használt és hogy hamis bizonyítványok segítségével választotta meg magát községi aljegyzőnek. A másodrendű vádlottal, Lukács Dimitrijéval szövetkezve, mint aljegyző 50.000 dinárral károsította meg az államot, amikor a le nem szállított zsákokért pénzt vett fel.

Dr. Jociés Milorád védő szerint nem igazolódott be, hogy a vádlott hamis nevet használt, sem az, hogy a terhére rótt bünteselekményeket elküvette s ezért felmentést kért. A vádlott a végszó jogán egy tizenkét gépirásos oldalra terjedő védőbeszédet akart felolvasni, az elnök azonban közölte vele, hogy védőbeszédét nincs jogában felolvasni, majd miután a vádlott tovább olvasott, megvonta tőle a szót.

A bíróság ezután úgy döntött, hogy az ítéletet június 27-ikén délelőtt 9 órakor hirdeti ki.

A ljubljani egyetem tizéves jubileuma Öfelsége is képviseltette magát az ünnepeken

Ljubljanából jelentik: Szombaton délelőtt tizenegy órakor kezdődtek meg a ljubljani egyetem tizéves fennállásának évfordulója alkalmából rendezet jubileumi ünnepek. Az ünnepeken Öfelsége Alekszandar királyt Trilkovics Száva hadosztálytábornok képviselte, a kormány részéről pedig Korosec Anton közlekedési és Makszimovics Bóza közoktatásiügyi miniszter jelentek meg. Résztvettek az ünnepeken az összes volt szlovén miniszterek is, valamint a helyi hatóságok képviselői, továbbá a zagrebi és beogradi egyetemek kiküldöttei.

Az ünnepélyt dr. Vidmár Milán, a ljubljani egyetem rektora, a neves sakkmeister nyitotta meg és felolvasta Zsifkovics Petár miniszterelnök-bellügyminiszter táviratát, amelyben a miniszterelnök annak a reményének ad kifejezést, hogy a ljubljani egyetem a

jövőben is nagy mértékben hozzájárul a tudomány fejlesztéséhez és az ország közoktatásának emeléséhez. Ezután dr. Puc ljubljani polgármester átadta dr. Vidmár rektornak a rektori láncot, mint a szlovéniai községek ajándékát. Dr. Vidmár szép beszéd kíséretében köszönte meg az ajándékot és ismertette az egyetem tíz évi eredményét.

A szombati ünnepség befejezéséül mind a négy fakultáson megtörténtek a doktorraavatók és Mijeron Emilt a ljubljani ügyvédi kamara elnökét díszdoktorrá avatták. A ljubljani egyetem jubileumát egyébként egész Szlovénia nemzeti ünnepként ünnepli és a jubileumra nagyon sok külföldi egyemtől, továbbá külföldön élő jugoszláv tudósoktól érkezett üdvözlő távirat az egyetemhez.

A jubileumi ünnepek több napig fognak tartani.

Eredménytelenül megszakadtak a magyar-román optánstárgyalások

Éles támadások hangzottak el a román kamarában Magyarország ellen és minden párt szónoká a bécsi optánstárgyalások haladéktalan megszakítását követelte — A bécsi tárgyalások megszakításáról kiadott hivatalos közlemény nem tartja kizártnak a gyakorlati megoldást

„A kisantant népeinek szolidaritása biztosítja a békeszerződések betartását“ — mondotta Mironescu külügyminiszter

Bukarestből jelentik: A kamara pénteki ülésén Duca volt bellügyminiszter a liberális párt nevében az optánstárgyalásban folyó bécsi tárgyalásokkal foglalkozva, rámutatott arra, hogy

Románia újra bizonyosságát adta az engedékenység szellemében

és annak a mélységes bekegydnynek, amely egész külpolitikáját áthatja, amikor a Népszövetség kezdeményezésére hozzájárult ezekhez a tárgyalásokhoz. Információi szerint

a bécsi optánstárgyalások azzal fejegetnek, hogy az optánstárgyalásban megdőlt Románia felfogása

és hogy Románia négy milliárd lejfel adása marad Magyarországnak. Ez a felfogás olyan ártalmas — mondotta Duca, — hogy Románia nem fogadhatja el az ilyen megegyezést és

nem akadhat olyan román kormány, amely hlyesajta megegyezést akarna.

Bethlen legutóbbi beszéde és Walko nyilatkozata után most már tény az, hogy

a magyar kormány magatartása következtében nem lehet románi, hogy Magyarország a középeurópai béke igazi konszolidálását akarja

és a két állam baráti viszonyának létesítését kívánja. Epon ezért

a liberális párt szükségesnek látja, hogy a kormánytól a bécsi tárgyalások haladéktalan megszakítását követelje.

Az Averescu-párt nevében ezután Goga Oktávián szólaít fel és hangsúlyozta, hogy

egész Románia közvéleménye fel van háborodva Bethlen legutóbbi beszéde miatt.

Amikor a magyar kormány belépett a Népszövetségbe, a fennálló szerződésök tisztaleibentartására kötelezte magát. Ezeknek a kötelezettségeknek az alapján a magyar kormánynak csillapítónan és mérséklően kellett volna hatnia a közvéleményre. Végül Goga is az optánstárgyalások megszakítását követelte.

Hasonló értelemben szólaít fel Jerga Miklós is, aki azt fejtegette, hogy

Bethlen legutóbbi beszéde a magyar nép egész családja kisháborújának a felfogását fejezi ki.

Romániának más dolga van — mondotta Jerga — semhogy törődjék ezekkel a hancezésekkel. Ezután azt fejtegette, hogy az ugynevezett Magyarország nem volt egyéb, mint katolikus apostoli alkotás, amelynek célja a nemzetiségek katolizálása és kihasználása volt.

A három interpellációra Mironescu külügyminiszter azonnal válaszolt. Kijelentette, hogy

a román kormány a legnagyobb tartózkodást tanusítja a jelenleg folyó diplomáciai akuló során

s a kormány még akkor sem változtatja meg magatartását, ha ezt a tartózkodást másutt nem respektálnák.

A román közvélemény rendkívül elégedetlen Magyarország magatartása miatt,

amely magatartást a magyar kormány is helyesli, de Romániának nem szabad elvesztenie józanságát.

Románia igaz ügyét és a béke eszméjét a kisantant népeinek szolidaritása védi és ez a szolidaritás negyven millió embert jelent, akik el vannak határozva arra, hogy megvédjék léteüket és jogukat, amelyeket a békeszerződések biztosítottak számukra.

— Mindezek arra készítetnek bennünket — folytatta Mironescu külügyminiszter, — hogy a szomszédos ország agitációjával szemben megőrizzük nyugalmunkat. Várjuk a választ, amit Magyarországnak demarsunkra adnia kell és későbbi magatartásunkról csak azután fogunk határozni.

Az optánstárgyalások ügyében a román kormány már leszögezte azt az óhaját, hogy jobb viszonyt akar teremteni a két állam között és

meg akarja tenni a döntő lépést a jobb román-magyar megértés kérdésében.

Meg akarjuk ragadni ezt az alkalmat, hogy tisztázzuk és likvidáljuk az összes vitás kérdéseket, abból a célból, hogy lehetővé tegyük a kölcsönös jóviszony minden nehézségtől mentes kifejlődését. Tény az, hogy Magyarország jelenlegi magatartása veszélyezteti ennek a célnak az elérését. Hogy bizonyosságát adjuk annak, mennyire szolgálja Románia a béke ügyét, valamint tekintettel a Népszövetségre, amely ezeknek a tárgyalásoknak a megindítását javasolta,

mindezüéig nem akartuk megszakítani az optánstárgyalásokat.

Minden Magyarországtól függ — fejezte be beszédét Mironescu külügyminiszter — és ha Magyarország nem értené meg, hogy

Magyarország haladása a jelenleg béke tiszteltbentartásán és a kisantant népeivel való viszonyán múlik,

az annál rosszabb lenne Magyarország számára. Mint Bécsből jelentik, a magyar-román optánstárgyalásokról szombaton a két delegáció a következő közleményt adta ki:

— A május 30-ika óta Bécsben folyt magyar-román optánstárgyalásokat szombaton lezáratták.

A két delegáció arra törekedett, hogy az egész anyagot feldolgozza. Megállapították, hogy

eddig nem sikerült megegyezést elérni, miért is a két delegáció jelentést tett kormányának.

A román delegáció — tekintettel arra, hogy a tárgyalások jelen állása alapján

valamely gyakorlati megoldás nem látszik kizártnak,

ajánlatosnak tartja a tárgyalások folytatását, amivel szemben

a magyar delegáció éppen a megegyezés előrése érdekében azt javasolja, forduljanak közösen és egyetértésben a Népszövetség titkárságához.

Eelőtt az indítvány fölött a két kormánynak tartják fenn a döntés jogát.

Legjobb hirdetési orgánnum
a „BÁCSMEGYEI NAPLO“

OROSZORSZÁG

**Dr. Munk Arthur
emlékiratai**

(A vörös Jekaterinburg utolsó napjal — Az orosz cár száműzetésének története)

TIZENEGYEDIK FEJEZET.

Forró júliusi nap volt. Tikksztó, levegőtlen, fojtogató kánikulai délután.

Ernyedten feküdtem a diványon, mozdulni se mertem, pedig a divány bársonya szinte süttötte a hátamat.

Tekintetem a falon függő fali-naptárra esett: július fizennyolc...

Több mint egy esztendeje, hogy fogságba estem... Az iskolában hogy vigyáztunk, hogy valahogy el ne veszítsünk egy évet és ime: idegen földön repült el a fogság első esztendeje, hogy utolérje az elveszített háború esztendőket.

A nyugati frontokon még dörögnek az ágyúk...

Akkor, a jamnicai pokol után azt hittem, hogy már nem hallok többé az életben ágyuzást és az elmúlt éjjel távoli tompa ágyuszóra ébredtem fel...

Már több mint két hónapja, hogy itt vagyok Jekaterinburgban. Rettenetes ez a bizonytalanság: Ez a se vörös, se fehér Oroszország. Háborúháborúba estem...

Minttha pár nap óta szünetelne a vörös gárdisták harci készülődése. Nagyon lebecsülik az ellenséget. Úgy látszik abban a hiszemben vannak, hogy a fehérek megelégednek Szibéria meghódításával és az Ural fogja elválasztani fehérszibériát a vörös Oroszországtól...

A hadifoglyok is türelmetlenek. Most abban reménykednek, hogy talán a fehérek előrenyomulása után biztosítva lesz a hazautazásuk, megindul a fogoly kicserélés...

A nélkülözö hadifogoly tiszték biztosak abban, hogy a fehérek alatt újból kiutalják számukra, a fizetésüket. Még visszafelé is megkapják az elmaradott hónapokért járó összeget.

Már alig merek a betegek és az invalidusok előtt mutatkozni... Mit mondi nekik? Mivel hittegesen őket, hogy mikor indul már el az első invalidus vonat?.. Akadnak olyan hadifoglyok is, akik azt hangoztatják a lágerben, hogy én vagyok az oka annak, hogy még nem indították el a rokkantak vonatját... Az én hanyagságom mulott...

A bolsevik vezérek?...

Az a meggyőződésem, hogy ők már szeretnének ép bőrrel kijutni a körülzárt városból. Teljesen elvesztették a fejüket. Az egyik nap megjelenik egy »halálos büntetés terhe melletti« rendelet és másnap ugyanannak a rendeletnek az ellenkezőjét olvassuk a kiragasztott plakátokon... Halál... halál... Ezzel a szóval olyan könnyedén játszanak most, mint mi játszottunk gyermekkorunkban az üveggyölkkel...

A légerekben újult erővel indult meg a forrás, az agitáció, a hadifoglyok azonban óvatossak: a várható összecsapás előtt nem lépnek be a vörös hadseregbe. A hadifogly vörös katonák szokása mindennapos dolog lett...

Tegnap állítottak fel hat ágyut a Tovarisk a Fetyiszovszkájá utcán és ma reggel ugyanaz a két ágyu a Glavni proszpekten mered kelet felé...

A cseh légió és a Kolcsák hadsereg előrenyomulásáról napok óta semmi hír se szivárgott ki. Egyesek szerint már Sadrinszk a vörösök kezére jutott...

Annyi már eddig is megállapítható volt hogy Kolcsák hadseregének sikereiből a cseh legionisták vették ki az oroszlátrészt. Csodákat meséltek a menekültek a cseh gyalogosok hősiességükről. Az orosz önkéntes csapatoknak csak másodlagos szerep jut a csehek mellett...

Elnyomott az álom.

Valaki halkan kopogtatott az ajtómon.

Tájfá, Blumbergék fekete hajú cselédje a fejét. Levelet hozott.

— Elizaveta Rudolfovna küldte — mondta mosolyogva és kíváncsian hordozta körül tekintetét a szobában.

Elza irta a levelet. Pár sor volt az egész.

Arra kért, hogy látogassam meg a grófnőt, aki Blumbergék lakásán betegen fekszik...

— A grófnő beteg? — gondoltam magamban. — Tehát mégis csak megkegyelmeztek neki a tovariskok. Kiszabadult a börtönből. Szegény grófnő: képzelem milyen izgalmakon ment keresztül ezalatt a pár hét alatt...

Összeszedtem műszereimet, néhány csillapító orvosságot vettem magamhoz és úgy, ahogy voltam, orosz rubaskában siettem Tajfával együtt az evangélikus templom felé.

Utunk a cári börtön előtt vezetett el. A körülkerített zöldtetű ház előtt ép úgy állott az ór, mint két hónappal ezelőtt...

Blumberg ur fogadott.

Magából kikelve mesélte el, hogy mit műveltek vele a parasztek. Egy falusi asszony élelmiszert hozott pár héttel ezelőtt ajándékba és ma úgy látszik meggondolta magát és követelte ajándék-élelmiszert. Ha nincs pénz, elfogad vásznat is vagy szövötte, esetleg régi ruhát... De hát kinek van ma már fölösleges ruhadarabja? Hiszen már minden felesleges holmit élelmiszere cseréltek be...

Blumberg ur levette szemüvegét és végigtörülte izadtságától csurgó arcát a zsebkendőjével.

— Képzélje csak doktor ur, — mondta izgatottan — szegény feleségem és Margó most is a falura mentek ki élelmiszert... Margó különösen ért a parasztek nyelvén beszélni... Itt a szép szó nem használ, csak a gorombaság... A parasztek lisztért akariák megvenni a zongoránkat... Az embernek megáll az esze... Ilyesmi maguknál bizonyára nem fordulhat elő... Csak nálunk Oroszországban... Micsoda nép?... De hát meg is kapta ez az éheltelen nép a büntetését... jobbat nem érdemel...

Elza jelent meg az előszobában.

Blumberg ur sietve dörmögte a fülembe:

— És most nem elég a mi bajunk... most itt van a grófnő is a nyakunkon... Még majd engemet is letartóztatnak miatta a vörösök... Minden nap várom már a házkutatást... Hiába beszéltem én a feleségemnek... Ezt mind neki köszönhetem...

Elzától tudtam meg, hogy a grófnőt tegnapelőtt kísérte haza egy vörös gárdista a börtönből és ma reggel óta Blumbergék lakásán fekszik.

Rementünk a beteghez a lefüggönyözött, homályos, hűvös szobába.

A grófnő a diványon feküdt. A feje vizes turbánba volt csavarva. Régi divatu csipkés hálókendő volt rajta. Fáradtan nyugtatta felém főrekerem, ápoló kezét, amelyet ma láttam először keztyű nélkül.

A hetekig tartó fogság meglátszott rajta...

Szemmel láthatóan megöregedett. Az arca is ráncosabb lett. A szemei alatt sötét karikák ültek. Az egész lényén valami leirhatatlan fáradtság tükröződött vissza.

Felém fordította szomorú tekintetét. Fájdalmas arckifejezés ült az arcán. A fejével bontogatót.

Csendesen odaszólt Elzának valamit oroszul. Négy szemközt maradtunk a grófnővel.

Rágyújtott egy cigarettára. Engem is megkínált.

Alié hallhatón mondta:

— Doktor! Én nem vagyok beteg. Nem az orvossal, hanem az emberrel akarok beszélni. Végrendelkezem. Nem tudom mit hoz a holnap... Az életem egy hajszálon lógott... Most megkegyelmeztek... De bizonytalan a holnapom... Meggondolhatják magukat...

Egy kis szünetet tartott. A cigarettát a hamutartóba gyűrte.

Rám nézett mereven... Nem sirt, csak a könnyei pergették le sóndát arcán.

— Doktor... szólt meg újból eleszkülő hangon, amelyből kiéreztem, hogy valami fojtogató a torokát... — ezek a lelketlen gyilkosok megölték a cárt... Az egész családját kiirtották.

A fejem egyszerre nehéz lett: szédülés lepett meg...

— A cárt... az egész családját... — ismételtém gényesen... Lehetséges?...

A grófnőnek csak nagy erőlködés árán sikerült a zokogást visszatartani.

Némán bolongatott a fejével...

— Mikor történt? — kérdeztem halkan.

— Tizenhetedikén hajnalban.

— De hiszen az ő most is ott áll a helyén...

Az imént láttam, amint Tajfával arra mentünk...

— Igen... az ő ott áll... Titkolják az esetet. Félnék a népitől...

Valóban megrendített az eset... A városban még senki se tudta... Norlin se szólt ma délből egy szót se... Szörnyűség... Hiszen megesezt volna a szívem egy ötgyermekes koldus-család tragédiáján is...

A grófnő letörölte könnyeit.

— Maga rövidesen haza megy, — sóhajtott

— vigye magával hazájába a szörnyű tragédia hírét... Nekem már semmi reményem sincs,

hogy valaha is kikerüljek ebből az elátkozott,

szerencsétlen országból... Mielőtt meghalok, el-

mondok önnek, doktor, mindent...

Szóltanul ültem a helyemen. Az állam leesett a csodálkozástól, a szájamat nyitva felejtettem.

A grófnő összeszedte minden erejét. A fejét kissé lehajtotta és sirással küzködve mondta:

— Az én életem már ugye ér semmit. Minden percben várom, hogy értem jönnek... Ha lesz idejük... Jurowszky megígérte...

Rövid pár pillanatig tartó szünet után maga elé ismételtette:

— A cárt és családját legyilkolták...

Hosszu időbe telttél amíg magához tért és gondolatait újból rendbe szedte.

Homlokát végigtörülte és halk hangon, szinte álomszerűen kezdett beszélni:

— A Kerenszky forradalom után a cárt és teljes családját Carszkoje Szelóba internálták a forradalmárok. Követtem hűen a cárnőt a száműzetésbe is, hiszen már Petrográdon is évek óta állandó társalkodónője voltam Alekszandra Feodorovnáknak és a házi koncertek kedvelt zongorakísérője. Tatjánának rendkívül kedves, kis hangja volt...

— A cári családdal éltem Carszkoje Szelóban tizenhét március elsejétől — augusztusig, tehát teljes öt hónapon keresztül. Velünk volt doktor Botkin is, az öreg jószágos orvos, a petrográdi Voenni Akadémia tanára, akit állandóan foglalkoztatott a cárnő, de különösen a cárevics régi betegsége.

— A cárnő, Alekszandra Feodorovna régi keleti idegfaiban szenvedett. Néha napokon, sőt heteken keresztül teljesen jól érezte magát, vig kedélyű volt, még ő vigasztalta, biztatta a cárt és csüggedő gyermekeit. Azután hirtelen, minden ok nélkül beállott nála egy olyan időszak, amikor napokon keresztül szobáiba zárkózott, nem beszélt senkihez, sokat sirt, imádkozott, rémképeket látott és öngyilkossági gondolatokkal foglalkozott. Minden bízalma a petrográdi angol követben volt, aki megígérte, hogy ki fogja eszközölni a forradalmi kormánytól az Angliába való kiutazást.

— A tizenégy éves cárevics, Alekszei Nikolájevics már kicsiny korától kezdve kóros vérkeringésben, hemofiliában szenvedett.

— Miklós cár egész napon át naplójával, iratainak rendezésével volt elfoglalva. A forradalom óta pontos naplót vezetett. A cárnő virágjaival foglalatkoskodott. Délszaki növényeit ápolgatta nagy szeretettel. A nap legnagyobb részét azonban áitatos imádkozással töltötte el.

— A leányok — doktor Bothin ajánlatára — más testezés hiányában — konyhakertészettel és favágással voltak elfoglalva. A két fiatalabb leány szenvedélyesen fűrészelte ki a kiszáradt fákat a kertben, az idősebbek pedig apró fát hasogattak, hogy legyen tüzelőjük a télre. Júniusban — (éjjel tizenkét óráig is világosság van Carszkoje Szelóban) — a leányok sokat kézimunkáztak a kertben. A zongora mellé csak azok a napokon ülhetünk, amikor a cárnőnek különösen »jó napja« volt, mert különben nem tűrte az éneklést, a zenét.

— A séta csak a nap bizonyos órájában és előre kijelölt helyeken volt megengedve. Az óriási kiterjedésű park északi részén hatalmas hattyútó terült el. A tó parton már nem volt szabad sétálnunk. Hogy miért nem, a jó Isten a megmondhatója...

— A fiatal Kerenszky, a forradalom mindenható miniszterelnöke többször is meglátogatta a cári családot. Látogatásai magánilegüek voltak, minisztertársai nem tudtak ezekről a bejelentés nélküli vizitekről. Kerenszky minden alkalommal mindent megígért, de soha semmit se váltott be ígéreteiből. A leányok különösen a kiutazási engedélyért ostromolták őt, amit Kerenszky minden alkalommal szentül meg is ígért...

(Folytatása következik.)

OROSZORSZÁG

**DR. MUNK ARTHUR
EMLEKIRATAI
A HADIFOGSÁGBÓL**

**MEGJELENIK
KÖNYVALAKBAN IS**

**Előfizetéseket elfogad:
a BÁCSMEGYEI NAPLÓ
kiadóhivatala
Előfizetési ára: 40 dinár**

Megkezdődnek a kereskedelmi tárgyalások Jugoszlávia és Spanyolország között

A jugoszláv delegáció vasárnap utazik Spanyolországba

Beogradból jelentik: A Jugoszláv és a spanyol kormány között már néhány nap óta előkészítő tárgyalások vannak folyamatban kereskedelmi szerződés megkötése ügyében. A Jugoszláv kereskedelmi delegáció az eddigi tárgyalások eredményeképpen vasárnap délelőtt utazik Spanyolországba, ahol nyomban megkezdődnek a tárgyalásait a spanyol kormány delegátusaival.

A Jugoszláv és spanyol diplomáciai képviselők előzetesen megállapodtak az alapvető kérdésekben. A Jugoszláv delegáció vezetője, dr. Pilja Milivoj kereskedelmi miniszteri osztályfőnök, a delegáció tagjai dr. Bodi Alekszandar külügyminiszteri osztályfőnök és Bujdics Radivoj pénzügyminiszteri osztályfőnök.

A spanyol-jugoszláv kereskedelmi szerződéshez nagy reményeket fűznek és különösen nagy kihatással lesz ez a szerződés a jugoszláv fa és cement iparra. Jugoszlávia kereskedelme eddig alárendelt szerepet töltött be a spanyol piacokon és a jugoszláv áruja a rendes váموkon kívül külön, úgynevezett felemelt vámot is fizetett.

A spanyol kormány legnagyobb készséggel járult hozzá ahhoz, hogy a szerződés megkötése érdekében a tárgyalásokat azonnal kezdjék meg és minden remény megvan arra, hogy a spanyolországi tárgyalások a legrövidebb időn belül sikeresen befejeződnek annál is inkább, mert az összes alapvető kérdésekben már elvi megállapodás jött létre és csak a részletek kérdések letárgyalása maradt hátra.

Havi hatszáz dinárért nyaralhatnak az iskolásgyerekek

A Vöröskereszt higiénikus üdülőtelepein szellős sátrokban táboroznak, tornáznak, tanulnak és szórakoznak a gyermekek

Noviszadról jelentik: A Vöröskereszt Egyesület noviszadi tartományi szervezete Zmajevácson és a Fruska Gorán Beocsinban gyermeküdülőtelepet létesített. Az üdülőtelepeken a gyermekek az iskolai szünet alatt egészséges életmódot folytatna, tornáznak és szigorú egészségügyi és tanulmányi felügyelet alatt állnak. A Vöröskereszt a nagy nyugati államok mintájára szellős, egészséges sátorvárosokat létesített az üdülőtelep céljaira és a gyermekek az egész üdülési idő alatt a modern és higiénikus berendezésű sátrokban fognak lakni. Az üdülőtelep növendéki szakképzett tanerők felügyelete alatt állnak és állandó orvosi ambulancia is lesz az üdülőtelepeken. Naponta néhány órát tanulással töltönek a sátorváros nyaralói, a többi időt pedig az egészséges testedzésnek, szórakozásnak, játéknak és kirándulásoknak szentelik.

Azok a szülők, akik gyermekeiket élvezettel, szórakoztatva nyaralásban akarják részesíteni, emellett pedig a serdülő kislányok és kislányok egészséges testi és szellemi fejlődését is szem előtt tartják, jól teszik, ha a gyermekeket a nyári szünet idejére a Vöröskereszt zmajeváci vagy beocsinai gyermeküdülőtelepén helyezik el.

Felvételre a Vöröskereszt minden iskolai organizációjánál lehet jelentkezni. Az ellátás, lakás és tanulmányi felügyelet díja havonként hatszáz dinár. A nyaralás július 8-án kezdődik és hat hétig tart. Felvétel előtt minden jelentkező gyermeket orvosi vizsgálatnak vetnek alá, mert az üdülőtelepen fertőző betegségben szenvedők nem lakhatnak.

A duhaj strandvendég

Hatóság elleni erőszak miatt három hónapra ítéltek egy topolai soffírt

A szuboticei törvényszéken szombaton tárgyalta Lutinovics Milán tanácselnök büntetőtanácsa a hatóság elleni erőszak vétségével vádolt László Sándor bácskatolai soffír büntüvét. A vád szerint László 1928 június 28-ikán Topolán szolgálatban levő két rendőrt szidalmazott, majd az egyik rendőrt ököllel megütötte.

A tárgyaláson a vádlott kijelentette, hogy nem éri magát büntésnek. Elmondotta, hogy ő és egyik barátja, ifjabb Pataki Nagy József elmentek a strand-fürdőbe. Előbb azonban két kocsmába is jártak és meglehetősen sok italt fogyasztottak el. Ittasan jelentek meg a strandfürdőben, ahol a kabinban levetköztek és dresszben kimentek az utcára. Pataki a vásártéri kútnál meg állott, iszapfürdőt vett a sárban, azután beugrott a kúthoz. Ő ezt látva, leeresztette a vedret és ő is beleereszkedett a kúthoz. Amikor a kúthoz kiűtöttek, két rendőr jött hozzájuk és be akarták őket kísérni. Az egyik rendőr karddal végighúzott a hátán erre ő eldöntött szaladni. A két rendőr utólrte és karddal össze-vissza ütötték, rugdosták. Azt tagadta, hogy szidalmazta vagy bántalmazta a rendőröket,

Mossál Persil-lel és csináld helyesen!

Nagyon egyszerű és mégis fontos:

1. A Persilt hideg vízben feloldani.

2. A felkevert oldatot hideg vízzel felt főző edénybe tenni

3. Afehéreműt lazán a hideg oldatba beletenni és lassan felforrni hagyni. Egy negyed órai főzés elegendő.

4. Kihülés után jól kiöblíteni. Először melegen, azután hidegen.

Probálja meg így! Meglátja, hogy a Persil megtartja, amit ígér!

A bíróság ezután Delancsics Alekszander rendőrt hallgatta ki tanúként. A tanu elmondotta, hogy a rendőrőrmester őt és Rankov Milán rendőrt azzal küldte ki, hogy jelentés érkezett a strandfürdőből, hogy két fürdőző vendég rendetlenkedik. Megjelentek a fürdőnél és már az uccán találták a két fürdőszesz embert, akiket felszólítottak, hogy ne sétáljanak fürdőruhában, öltözzenek fel és menjenek haza. Erre a vádlott öklével feljéle sujtott, ellenszegült, szidalmazta őket. Eközben elfutott a fürdő felé, bement a kabinba, felöltözött és újból szidalmazni kezdte a rendőröket. Újból kérte, hogy menjen haza, de hasztalanul. Végül be akarták kísérni, de a vádlott annyira ellenszegült, hogy ketten nem bírták vele, még két rendőrt hívtak, megkötözték és kocsin bevitték a rendőrségre. Rankov Milán rendőr hasonló vallomást tett.

Az elnök által elrendelt szambesítésnél a vádlott megmaradt amellett, hogy nem ő bántotta a rendőröket, hanem azok verték meg őt és sérüléseiről orvosi látleletet is vettek, amelyet átadott az elnöknek. A két rendőr is megmaradt amellett, hogy nem bántották a vádlottat, sőt türelmesen, békésen többször kérték, hogy menjen haza.

Pataki István fürdőtulajdonos ifjabb Pataki Antalt és Krakovszki Jován kihallgatása után Makszimovics Szvetisláv államügyész előterjesztette vádbeszédét, amelyben kifejtette, hogy a vádlott erőszakos ember, aki már súlyos testi sértésért büntetve volt. Kérte a bíróságot, hogy szigorúan büntesse meg. A bíróság bíróságnak mondta ki a vádlottat hatóság elleni erőszak vétségében és háromhavi fogságra ítélte.

— Az olasz király megtekintette a Földközi- és Fekete-tengeri körúton résztvevő hidróplán rajt. Rómából jelentik: Viktor Emánuel olasz király szombaton Orbetellóban tartózkodott és megtekintette azt a hidróplán-rajt, amely résztvevő a Földközi és Fekete-tengeri körrepülésen Balbo légügyi államtitkár vezénylete alatt. A királyt Balbo légügyi államtitkár és Ferruci a fasisztapárt egyik vezetője fogadták.

— A Nemzeti Bank kormányzója és vezérigazgatója Boszniában. Beogradból jelentik: Bajloni Ignác, a Nemzeti Bank kormányzója és dr. Novakovic Dragoljub vezérigazgató szombaton délelőtt Mosztárban, délután Szarajevóban tanácskoztak a gazdasági körökkel. Bajloni és Novakovic szombaton este visszautaztak Beogradba.

— Emelkedik a kivitel. Beogradból jelentik: A pénzügyminisztérium szombaton tette közzé a május havi kiviteli kereskedelemről szóló jelentést. A jelentés szerint ez év május havában Jugoszlávia 461.117 tonna árut szállított külföldre 533.661.310 papír dinár, illetve 48.696.168 aranydinár értékben. A május havi kivitel felülmúlja a múlt év május havi kivitelét 129.465 tonnával, 102.001.688 papír dinárral, illetve 9.275.198 arany dinárral. Az ország első öt havi kivitele szerint 67.469 tonnával, illetve 4.06 százalékkal, vagyis 226.162.392 papír dinárral, 20.459.946 arany dinárral múlta felül a múlt év első öt hónapjának kivitelét. A közgazdasági körök és a hivatalos tényezők is a legnagyobb meglepéssel vettek tudomásul a kivitelről szóló jelentést.

— Házasság. Szenecsis Aurél szuboticei kereskedelmi akadémiai tanár és Gyubek Elza szombaton délelőtt Szuboticeán házasságot kötöttek.

— Alfonz spanyol király Párisba utazott. Madridból jelentik: Alfonz spanyol király szombaton délelőtt kíséretével Párisba utazott. A spanyol király több napig marad Párisban.

— Egy amerikai család autószerencsétlensége Ausztráliában. Bécsből jelentik: Súlyos autószerencsétlenség történt pénteken az innsbruck-zürichi országúton. Saját autóján haladt Innsbruck felé az Amerikából nemrég hazakerkezett Rühl-család. Az autót Rühl Márta diáklány vezette igen nagy sebességgel. Hirtelen az autó elé került egy kislány, mire Rühl Márta féltérítette a kormányt. Az autót azonban nem tudta a helyes irányba visszatéríteni és teljes sebességgel egy falnak haltott. Az autóban ülő család négy tagja közül Rühl Márta koponyatörést szenvedett és a kórházban meghalt. Édesanyja súlyosan sebesült, egyik nővére sértetlen maradt, másik nővére, aki Montague francia herceg felesége, megsebesült.

— Árlejtések. Noviszadról jelentik: Július 4-ikén a Tisza hadosztály Szuboticeán nagyobb mennyiségű élelmiszert: rizst, makkaront, tésztaneműket, buzdarát, lakt, disznózsír, paprika, esszencia, orosz tea, kávé, kristálycukor és szappan beszerzésére, amelyekre a szuboticei, szombori, kikindai és becskerlek helyőrségeknek szükségük van, nyilvános árlejtést hirdet. — Június 24-én délelőtt tizenegy órakor a szombori építészeti igazgatóság, az Osztyák-Belamanasztir-országhatár utzakaszra 800 köbméter kavics szállítására nyilvános árlejtést hirdet. — Június 30-án az egészségügyi szociálpolitikai minisztérium 500.000 dinár értékű chinin beszerzésére árlejtést hirdetett. — Július 3-án a noviszadi postaigazgatóság 3560 darab villamos izzólámpa szállítására árlejtést tart.

HIREK

— Öfelsége Topolára utazott. Beogradból jelentik: Öfelsége Alekszander király szombaton délelőtt néhány napi tartózkodásra Topolára utazott.

— Az igazságügyminiszter Szarajevóba utazott. Beogradból jelentik: Szarkics Milán dr. igazságügyminiszter szombaton délelőtt Szarajevóba utazott. Az igazságügyminiszter néhány napig marad Szarajevóban.

— Az építésügyi miniszter délszerbiai inspekción utra utazott. Beogradból jelentik: Szarkovic Milics építésügyi miniszter szombaton Délszerbiába utazott. A miniszter Délszerbiában felülvizsgálja az építésügyi minisztérium hatáskörébe tartozó délszerbiai intézményeket.

— A noviszadi polgármester visszatért szabadságáról. Noviszadról jelentik: Dr. Borota Branisláv noviszadi polgármester hat heti szabadságideje véget ért. A polgármester hétfőn elfoglalta hivatalát.

— A szental polgármester tárgyalásai a tizenkét millió dináros városi kölcsön ügyében. Szentalról jelentik: A városi közgyűlés meghatalmazta Gyorgyevics Szlohodán polgármestert, hogy a tizenkét millió dináros városi kölcsön ügyében tárgyalásokat folytasson. Kedden a polgármester Kirjakovic Branisláv főszámvévevel Noviszadra utazott, ahol a Hipotekarna Banka igazgatójával fog tárgyalásokat folytatni. A város a kölcsönt huszonöt évre akarja felvenni és az összegből beruházásokat akar eszközölni.

— A Bácsme gyei Napló kirándulói elindultak az Aldunára. A Bácsme gyei Napló által szervezett aldunai kirándulás husz résztvevője vasárnap indult utnak Dénes Lajos tanár vezetésével. Az élvezetesnek ígérkező kirándulás résztvevői Beogradig vasuton utaznak és a fővárosban már várja őket a minden komforttal ellátott kényelmes és modern kirándulóhajó, amely az Alduna vadregényes vidékeire viszi a kirándulókat. A pompás weenk-end résztvevői kedden délután térnek vissza.

— A noviszadi kereskedelmi kamara elnökének Intervenciója a postaigazgatóság áthelyezése ügyében. Noviszadról jelentik: A postai ügyek vezetésével megbízott építésügyi miniszter, mint ismeretes, a noviszadi postaigazgatóságot Beogradba helyezte át. A noviszadi kereskedelmi, gyáripari és iparkamara részéről Popovics Dáka kamarai elnök, volt miniszter a kamarai titkárával pénteken eljárta Szavkovics Sztévan miniszternél, akit a vajdasági gazdasági körök érdekeire való hivatkozással, arra kértek, hogy hagyja meg Noviszadon a postaigazgatóságot. Popovics Dáka kiemelte, hogy a postai szolgálat nagy érdeke az igazgatóság mai helyén való meghagyása. Az építésügyi miniszter kijelentette, hogy a postaigazgatóságot egyelőre nem helyezik Beogradba, mert a beogradi postaigazgatóság új épülete nem készült még el. A miniszter még azt is megjegyezte, hogy nem hinné, hogy a postaigazgatóságnak Beogradba való áthelyezése folytán, a vajdasági postaszolgálat kárt szenvedne. A postaigazgatóság elhelyezésének kérdése két év múlva válik aktuálissá, mert a beogradi postaigazgatóság épülete csak akkorára készül el.

— Meg akarta fojtani kisleányát és felakasztotta magát egy cseh-szlovákiai kereskedő felesége. Prágából jelentik: Megrázó tragédia játszódott le Prága egyik külvárosában. Schnesuner József kereskedő feleségének súlyos ideghántalmi voltak amiatt, mert kisebb leánya gégetuberkulózisban szenvedett. A kisleánynak csütörtökön kellett volna elutaznia egy morvaországi üdülőtelepre, de az anya nem tudott megválni gyermekétől és ezért meg akarta fojtani, hogy utána önmagával végezzen. A gyerek már elvesztette eszméletét, mire a szerencsétlen asszony azt hitte, hogy már meghalt és az ablak fájára felakasztotta magát. A gyerek később visszanyerte eszméletét fel-lármázta a szomszédokat, de anyját már nem lehetett megmenteni.

— A szentai érettségi vizsgálatok eredménye. Szentáról jelentik: A szentai főgimnáziumban szombaton délelőtt fejeződtek be az érettségi vizsgálatok. A szerb tagozat tanulói közül senkit sem utasított javító vizsgára a vizsgálobizottság. Jelenen érett lett: Miladinov Nenád. Jól éretek: Arszikičs Jován, Báics Dafina, Branovacski Melánia, Gerics Radován, Kragujevics Milorád, Markov Fotije, Mijics Milorád, Miladinov Dusan, Mirkov Simeon, Pavlov Milorád, Cucin Ruzsica, Sokolovacski Angelija. Éretek: Babin Branko, Werner Steván, Vujacsics Dusan, Milutinovics Gyorgye, Molnár Pavle, Pakaski Vladimir, Perkucsin Iván, Popovics Velibor. A magyar tagozaton kitűnően érett: Hegedüs László. Jelenen éretek: Tolmácsy Géza, Schwarzer Gyula, Bakay Erzsébet, Szüics Márton. Jól éretek: Stolz Magda, Ács Lajos, Rudics Kálmán. Cabafi János. Éretek: Basch Lajos, Erdélyi Lajos, Pfan János, Tóth Pál, Harsány Lajos, Czékus István. Két jelöltet javítóvizsgára utasítottak.

— A pálinka. Becskerekéről jelentik: Szubics Luka melencei földműves két év előtt vendégségben volt Novibecsejen a leányánál. A vézna, gyöngyözötte ember három vizespohár pálinkát ivott meg rövid egymástánban és a pálinka teljesen levette a lábáról. Valahogy kíváncsorgott az állomásra, ahol a váróteremben hangosan nótákat énekelt. Mikor jegyet akart váltani, a vasúti pénztáros nem adott neki jegyet, mert a szabályzat szerint részeg embernek nem szabad jegyet kiadni. Erre Szubics Luka elkezdett káromkodni, szidta a vasutat és fenyegetőzött. Popov Ráda rendőr nagynehezen eltávolította a részeg embert a váróteremből, de pár percnyi hობozás után Szubics rohamot intézett a vasúti pénztár ellen, aho-va erőszakkal be akart nyomulni, hogy a pénztárossal leszámoljon. Popov rendőr csak nagy erőfeszítéssel tudta a pénztárból eltávolítani, azután felszólította, hogy kövesse őt a községházára. Erre Szubics nekügrött a hatalmas természetű rendőrnek és fojtogatni kezdte. A rendőr erre megláncolta a garázda részeg embert és bepellelte a községházára, ahol átadta Avramov Zsiva rendőrnek. Avramov be akarta zárni a részeg embert, de az nekügrött és megharapta a rendőr kezét. Erre Avramov segítségért kezdett kiabálni, mire Popov visszajött és ketten nagynehezen betuszkolták a fogdába, ahol Szubics Luka azonnal elaludt. Mikor reggel felébredt, dörömbölni kezdett az ajtón és a megjelent rendőrtől megkérdezte, hol van ő és hogyan került oda. A rendőr elmondta neki, hogy mennyire garázdálkodott előző este, amit Szubics nagy csodálkozással hallgatni végig és kijelentette, hogy semmire sem emlékszik. A novibecseji főszolgabíró elítélte 350 dinárra csendháborítás miatt és megindította ellene az eljárás hatósági személy megsértése és hatóság elleni erőszak címén. Ezt az ügyet most tárgyalta Pejovics Velimir tanácselnök büntetőtanácsa, amely Szubics Lukát a vád alól felmentette, mert megállapítást nyert, hogy teljesen öntudatlan állapotban követte el a tettet.

— A felektől nem fogad el kérvényeket a közoktatásügyi minisztérium. Beogradból jelentik: Az utóbbi időben egyes személyek közvetlenül a közoktatási minisztériumhoz nyújtották be kérvényeiket, amelyekben azt kérik, hogy a felsőbb közoktatásügyi tanács állapítsa meg bizonyítványuk érvényességét, vagy kvalifikációjukat. A kérvények legtöbbször nélküldők a szükséges kelleket és a tanács hiába tölti idejét a tárgyalással. Most a közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy a minisztérium senkitől se fogadjon el kérvényeket és azokat a kérvényezőkhöz csak a városi, községi, vagy önkormányzati hatóságok útján adhatják be a minisztériumhoz. A kérvényekhez csatolni kell az összes szükséges okmányokat és amelyek nincsenek állománylven írva, azokat a külügyminisztérium útján hitelesen le kell fordíttatni, de emellett az eredeti okmányokat is be kell csatolni. Azokat a kérvényeket, amelyek nincsenek kellőképpen felszerelve, a legfelsőbb közoktatásügyi tanács nem fogja tárgyalni.

— Befulladt a Szávába Zagrebban egy bánati csendőr. Zagreből jelentik: Szombaton délelőtt halálos szerencsétlenség történt Zagrebban a Száván. Kántor József fiatal alibunári születésű csendőrközlegény szombaton délelőtt lovakat fűrdetett a Szávában. Mély vízbe került, mire a ló uszni kezdett, de Kántor leest a lóról és a vízbe fullt. Holttestét szombaton délután találták meg.

— A palesztinai zsidó távirati ügynökség vezérigazgatója Beogradban. Beogradból jelentik: Szombaton Beogradba érkezett Mister Landau a J. T. N. A. a palesztinai zsidó távirati ügynökség vezérigazgatója és főszerkesztője, aki a jugoszláviai zsidóság helyzetét jött tanulmányozni. Landau Bukarestből jött, ahol kihallgatáson jelent meg Buzdugan Mihail régensnél és Maniu miniszterelnöknél. Szófiában is járt a zsidó távirati ügynökség főszerkesztője, ahol Boris király és Lyapcevsz miniszterelnök fogadták külön kihallgatáson. Mister Landau Beogradban érintkezést fog keresni a zsidóság szellemi és gazdasági vezetőivel.

TÖZSDE

Zürich, június 22. (Zárlat.) Beograd 9.12875, Páris 20.32, Londón 25.195, Newyork 519.52, Brüsszel 72.125, Milánó 27.185, Madrid 73.52, Amszterdam 208.725, Berlin 123.92, Bécs 73.025, Szófia 3.76, Prága 15.3875, Varsó 58.255, Budapest 90.615, Bukarest 3.08.

Chicago terménytőzsde, június 22. Középfolyamok (zárójelben az előző napi zárlat): Buza július (112) 110 háromnyolcad, szeptember (116 háromnegyed) 115 hétnyolcad, december 120 háromnegyed. Tengeri július (92 háromnyolcad) 91 és fél, szeptember (92 egy-negyed) 92 egynegyed, december (88 háromnegyed) 88 egynegyed.

Winnipeg terménytőzsde, június 22. Középfolyamok: Buza július (119 hétnyolcad) 119 egynegyed, október (119 ötnyolcad) 119, december (118 és fél) 118 egynegyed.

Liverpool terménytőzsde, június 22. (Zárlat.) Buza július (8 sh. 0 hététted d.) 7 sh. 11 és fél d, október (8 sh. 5 háromnyolcad d.) 8 sh. 3 háromnegyed d, december (8 sh. 8 háromnyolcad d.) 8 sh. 6 háromnegyed d.

Noviszadi terménytőzsde, június 22. Buza bácskai 79—80 kilós 2%-os 210—212.50, bácskai tiszavidéki 79—80 kilós 2%-os 210—215, bánati 79—80 kilós 2%-os 210—212.50, szeremi 79—80 kilós 2%-os 210—215.50. Tengeri bácskai 222.50—225, bánati 222.50—225, szeremi 222.50—225. Liszt Ogg és Og bácskai 307.50—315, 2-es 287.50—295, 5-ös 277.50—280, 6-os 272.50—275, 7-es 257.50—265, 8-os 172.50—180. Korpa juttaszakokban 130—140, bánati 130—140, szeremi 130—140. Irányzat: változatlan. Forgalom összesen: 56½ vagon.

Budapesti gabona-őzsde, június 22. Határidőüzlet: Buza októberre 22.40—22.60, zárlat 22.59—22.60, márciusra 24.30—24.46, zárlat 24.48—24.49. Rozs októberre 17.70—17.83 zárlat 17.82—17.83, márciusra 19.27—19.40, zárlat 19.40—19.42. Tengeri márciusra 18.38—18.48, zárlat 18.40—18.41, júliusra 23.40—23.57, zárlat 23.68—23.70. Készárúpiac: buza 21—22.85, rozs 16.75—17, takarmányárpa 19.50—21, sörárpa 23—24.50, tengeri 24.25—25.75, zab 18.25—19.50, korpa 12.50—12.75.

Vizállítás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 402 (—14), Bogojevo 484 (—7), Noviszad 390 (0), Zemun 318 (0), Pancsevo 298 (0), Szmederevo 380 (+1), Orscva 316 (0). Dráva: Maribor 133 (—15), Oszišek 234 (—14). Dráva: Zagreb 112 (—4), Sziszak —10 (—20). Jasenovac 134 (—10), Brod 188 (+3), Mitrovica 251 (+10), Sabac 104 (+8), Beograd 269 (0). Tisza: Senta 240 (—15), Becsej 218 (—19), Tittel 377 (—5).

— Az upszalai evangélikus érsek látogatása Noviszadon. Noviszadról jelentik: Dr. Scoderblom upszalai evangélikus érsek dr. Csirics Irenej noviszadi görögkeleti püspök látogatására vasárnap vagy hétfőn Noviszadra érkezik. Az upszalai érsek most adja vissza Csirics püspöknek múlt évi látogatását. Mint ismeretes, Csirics Irenej püspök a múlt évben Upszalaiban volt és ott az egyetemen előadást tartott, azonkívül a templomban prédikált is. Az upszalai érsek a noviszadi evangélikus templomban fog prédikációt mondani.

— A szentai járás részvétele az Agrárbank részvényjegyzésben. Szentáról jelentik: Vlahovics Dusan járási főszolgabíró és Till Nándor járási főszámvevő a szentai járás községeiben a lakosság előtt kifejtették az agrárbank fontosságát és minden községben nagy lendülettel indult meg a részvényjegyzés. Szombat délig Adán 931, Molon 974, Martonoson 324, Horgoson pedig 414 részvényt jegyeztek. A szállási jegyzések összegét vasárnap fogják megállapítani.

— Szrbobrán község egymillió dinár értékű Agrárbank részvényt jegyezt. Szrbobránból jelentik: A községi képviselőtestület legutóbbi rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen a községnek az Agrárbank részvényjegyzésben való részvételéről tárgyaltak. A képviselőtestület egyhangúlag és nagy lelkesedéssel úgy határozott, hogy Szrbobrán község kétezer darab részvényt jegyez, összesen egymillió dinár értékben.

— Halálozás. Becskerekéről jelentik: Eck György szarcsai földbirtokos, a bánati mezőgazdasági egyesület felügyelőbizottságának tagja, harminckilenc éves korában hirtelen elhunyt. Szombaton temették el nagy részvétellel.

Gerber-féle Special világos sör elismerten a legjobb és legízletesebb.

A Habimah zsargontársulat Szuboticán. A Szuboticán már jól ismert Habimah zsargontársulat június hó 29-ikén és 30-ikén vendégszerepel ismét a szuboticai Városi Színház koncerttermében, mielőtt a zsidó társulat jugoszláviai turnéjáról visszatérne Prágába. A társulat két erőssége Jungwirth Lipót, akinek már tavaly is nagy sikere volt Szuboticán és Lóri Glüksmann, aki mindenütt meghódította a közönséget. A társulat első este »Az opera királya« című daljátékot, második este pedig Romsynski »Vig özvegy« című mulatságos operettjét mutatja be. Jegyek a színházi pénztárnál előre válthatók.

Új módszerű férfiruhaszabás tanítására vidékieknek július 1. és augusztus 1-1, helyi levelek augusztus 12-iki kezdettel szaktanítást rendezek. A tanítás egész nap tart, Régi rendszerű szabás átdolgozására külön órát is adok. Levélre válaszolok. Futó Tamás szabómester, Szubotica.

— Öngyilkos lett egy noviszadi magánhivatalnok. Noviszadról jelentik: Ismatija Cvetko, noviszadi magánhivatalnok, a Darányi-telep 25. szám alatti lakásán mérget ivott. Beszállították a közoktatóba, ahol meghalt. Tettének oka ismeretlen.

Mindazon mérgezési esetek leküzdésénél, melyeket romlott élelmiszerek, valamint túlsok ivás és dohányzás, vagy morium és kokain élvezete idéz elő, a természetes »Ferenc József« keserűviz használata fontos segédeszköz képez. Hires orvostudományi könyvekben felsorolják azt is, hogy a Ferenc József víz többek közt ölmérgezésnél nemcsak meggyógyítja a makacs székrekedést, hanem mint specifikus ellen-szer is kifejti kitűnő hatását. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben. 4

— Herman Oueld angol drámairó Zagrebban. Zagreből jelentik: Hermann Oueld ismert angol publicista és drámairó, a Pen klub főtájkára szombaton Zagrebba érkezett. Oueld szombaton résztvesz a zagrebi Nemzeti Színház előadásán, amelynek keretében Az élet tánca című darabját fogják bemutatni.

— Teherautó és villamos karambolja Budapesten. Budapestről jelentik: Szombaton délelőtt súlyos szerencsétlenség történt a Váci-ut és Megyeri-ut kereszteződésénél. Egy teherautó, amelyet Hercz László vezetett, összeütközött a villamossal és az autó az össze-ütközés következtében felrohamt. Az összeütközésnek négy súlyos és több könnyebb sebesültje van.

— Tűz Szuboticán. Szombaton délután jelentették a tűzoltóságnak, hogy a harmadik kör, Nikolicseva-ucca 19. számú nádtető háza, amely Bukvics kömüves tulajdona, kigyulladt. A tűzoltók percek alatt a tűz színhelyén voltak és még mielőtt a lángok elharapóztak volna, eloltották a tüzet.

— Zsirszódával leöntötte a völegényt az esküvője napján. Budapestről jelentik: A budapesti törvényszék szombaton tárgyalta Gerencsér Teréz cselédlány bűn-perét. Gerencsér Teréz, mint emlékeztetes, lugköldattal lédlány azzal védekezett, hogy Nádor Oszkár elcsábí-aki épen esküvőjére indult. Nádor Oszkár súlyos égési sebeket szenvedett és jobb szemére megvakult. A cselédlány azzal védekezett, hogy Nádor Oszkár elcsábí-totta őt és azt ígerte, hogy feleségül veszi. A tárgya-láson Nádor beismerte, hogy viszonya volt a leány-nyal, de tagadta, hogy házasságot ígért neki. A bíróság egészséggrontás vétségében mondotta ki bűnösnek a vádlottat és háromhavi fogházra ítélte.

— **Bejejeződték az érettségi vizsgálatok a becskerekeli kereskedelmi akadémián.** Becskerekéről jelentik: A becskerekeli kereskedelmi akadémia csütörtökön fejezték be az érettségi vizsgálatokat, amelyeken Lazarevics Dragisa, az iskola igazgatója mint a minisztérium megbízottja elnökölt. Az érettségi vizsgálatra tizennyolc tanulót becsátottak és pedig nyolc leányt és tíz fiút. Az érettségit kitünő eredménnyel csak egy jelölt tette le és pedig Veszkova Olga. Nagyon jó eredménnyel négyen tették le az érettségit és pedig két leány és két fiu, névszerint Lorán Mária, Herzog Julia, Obrenszki Szvetisláv és Magda Péter. Jó eredménnyel érettségizett két leány: Pillis Jozefa és Levaics Zvezdana, elégséges eredménnyel ketten tették le az érettségit. Feltünően nagy a bukások arányszáma ebben az évben, amennyiben a tizennyolc jelölt közül kilencen megbuktak az érettségin, akik közül ötöt három hónapra, négyet pedig egy évre vetettek vissza.

— **A Narodna Odbrana ünnepélye Szaribecsejen.** Szaribecsejről jelentik: A szaribecseji Narodna Odbrana vasárnap, június 23-ikán délután négy órakeret ünnepséget rendez a szaribecseji dalárdák és kulturális egyesületek közreműködésével. Az ünnepséget a »Central«-szálló kerthelyiségében tartják meg.

— **Egy noviszadi leány kettős érettségi vizsgája.** Noviszadról jelentik: Veszelinovic Hajnalka noviszadi diákleány, két egymásután következő napon a noviszadi kereskedelmi akadémián és a leánygimnáziumban tett érettségi vizsgát. Veszelinovic Hajnalka mind a két vizsgát sikerrel tette le.

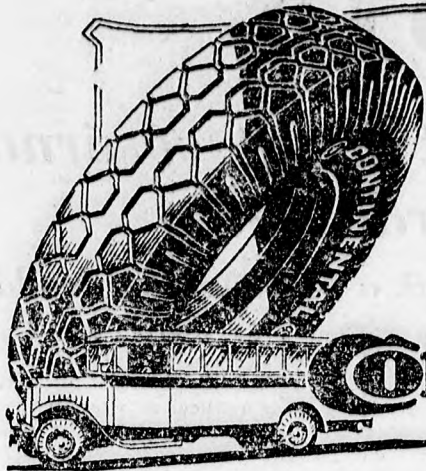
— **Női hullá az Ilok tóban.** Pénteken az Ilok melletti árterületen egy ismeretlen nő holttestét találták meg, amely már erősen oszlásnak indult. A rendőrség megindította a nyomozást a holttest személyazonosságának megállapítására.

— **Veszedelemes szacharincsempészt fogott el a zagrebi rendőrség.** Zagrebből jelentik: A rendőrség hosszas nyomozás után elfogta Ivancsics Miroszláv zagrebi péksegédt, akiről kiderült, hogy egyike a legveszedelemesebb szacharincsempészeknek. Ivancsics kihallgatása alkalmával bevallotta, hogy nagymennyiségű szacharint csempészt és adott el különböző helyeken. A nyomozás adatai szerint Ivancsics egy szervezett csempészbanda vezére, a péksegéd azonban nem volt hajlandó felvilágosítást adni bűntársairól. A vizsgálatot nagy eréllyel folytatják.

Ágnes krémtől gyönyörű lesz

— **Ismét letartóztatták az államellenes bűncselekménnyel vádolt noviszadi mérnököt.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék vizsgálóbírája a noviszadi építésmérnököt, aki ellen államellenes bűncselekmény miatt indult eljárás. A beogradi állami bíróság intézkedésére Sztjepaneket szombaton ismét letartóztatták.

— **Felhívás a szubotical telefonelőfizetőkhez.** A szubotical postahizatal felhívja a telefonelőfizetők figyelmét arra, hogy a folyó év második felére esedékes előfizetési díjakat június 15-iktől június 30-áig kell befizetni. Akik eddig az ideig az előfizetési díj befizetését elmulasztják, száz dinár bírságot tartoznak fizetni.

Óriásiak

— nemcsak nagyságra, hanem teljesítő-képességre nézve is — a Continental-óriási légtömlők. A futófelületük rendkívül ellenállóképes, szokatlanul szívós gummibetéjeik még a legerősebb használat mellett is elpusztíthatatlanok.

Continental

Beograd, Masarikova ulica 4

— **A noviszadi Vöröskereszteszervelet zmajeváci gyermeküdülőtáborát.** Noviszadról jelentik: A noviszadi Vöröskereszteszervelet, a Fruska Gorának Zmajevác nevű hegyeségén gyermek üdülőtáborát létesített. Az üdülőtáboron ragályos betegségben vagy hibában szenvedő gyermekeket nem vesznek fel. Az üdülőtáborban a gyermekek az erdőben sátrakban alszanak, rossz idő esetén pedig a turista menházban kapnak elhelyezést. Az üdülőgyermek naponta ötször bőséges ellátást kapnak és állandó tanítói, illetve tanítónői felügyelet és orvosi ellenőrzés alatt állanak. A nyári tartózkodás július nyolcadikán kezdődik és hat hétig tart. Egy gyermek ellátás díja hatszáz dinár.

— **Házasság.** Neuhaus Lenke és Momi Avriel (Beograd) június 23-ikán házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **A noviszadi tüdővész elleni liga közgyűlése.** Noviszadról jelentik: A noviszadi tüdővészelleni liga csütörtökön, július 4-ikén délután hat órakeret tartja meg évi rendes közgyűlését, az egészségügyi palota nagytermében.

Arccfilmzenen mindenk! Díjtalan felvilágosítás és prospektus: Drogerija »Nada«, Subotica.

— **Éltűnt egy elmebeteg szubotical asszony.** A szuboticali uccának ismert alakja volt az a töpörödött, örökké vidám öregasszony, aki vig nótaszóval járta órákhosszat a város forgalmasabb uccáit és boldogboldogtalant megszólított. Az elmebeteg asszony, akit mindenki csak csuinevén ismert és kevesen tudták róla, hogy Göncöl Istvánné, Szabó Annának hívják, nemrégiben eltűnt Szuboticáról. Szabó Annával legutóljára szuboticali kofaszövegnyok találkoztak Horgoson. Az asszony ekkor már teljesen le volt rongyolódva, éhezett és a jószívű kofák adtak neki egy kevés élelmiszert. A szerencsétlen asszony férje: Göncöl István kéri mindazokat, akik elmebeteg felesége hollétéről tudnak, sziveskedjenek őt vagy a rendőrséget szóbelileg, vagy írásban értesíteni.

— **Eljegyzés.** Goldstein Aranka és Löwinger József Noviszad, jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Dr. Kovjanics Ránkó fűrdőorvos rendel egész éven át (téli is) *Vrnjačka Banján* (Villa Atina). Beszél magyarul, németül.

— **A noviszadi kereskedőifjuság szilvája.** Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedőifjuság vasárnap 23-ikán, saját otthonában (Skerlicseva ucca 29.) ünnepli meg házi védszent ünnepét. Ugyanezen a napon, félizenkettőkor ünnepélyes keretek között osztják ki a kereskedőifjuság esti kurzusának diplomáit.

Dr. Berger Imre gyermekgyógyász-specialista orvosi rendelőjét Agina ulica 13. szám alatt (Vilsonova ulica sarkán) megnyitotta. Rendel 9-től 11-ig és 3-tól 5-ig. Telefon: 212.

— **Új szérum a vérvesztőség pótlására.** Párisból jelentik: A francia orvostudományi társaság a legutóbbi ülésén nagy szenzációt keltett dr. Normet széruma, amely különösen alkalmas arra, hogy a nagy vérvesztőség következtében elgyöngült szervezetet újra táplálja és megerősítse. Az új szérum: citratpreparátum és különösen akkor nagy a hatása, ha a közönséges sótartalmu szérum alkalmazása már eredménytelen, vagy ha a vér átömlesztésével nem lehet megpróbálkozni. Cuméo professzor kijelentette, hogy a szérumot sikerrel alkalmazta olyan esetekben, amikor biztosra lehetett venni, hogy a páciens belepusztul a nagy vérvesztőségbe. Őt esetben a beteg közvetlenül mutatkoztak a gyógyulás jelei és csak egy halt meg öt nappal azután, hogy a szérumot alkalmazták.

Az Ön levertségének és szorongó érzésének egyetlen s közismert szere a MIRA keserűvíz. Az emésztőszerveinek renyhességéből származó minden kellemetlen betegséget s ennek esetleges tüneteit egy pohár MIRA keserűvízzel megszüntetheti. Kérjen tehát »MIRÁT« mert ez jelenti Önnek az egészségét. Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és jobb fűszerüzletben. Képvisező Trafikant Gábor, Szubotica.

— **Szombaton megkezdődtek Szubotican a sorozások.** A szuboticali jogi fakultás tornatermében szombaton reggel hat órakeret megkezdődött az 1909. évbeliek sorozása. A sorozásra Szuboticára érkezett Antonovics H. Sztavra zredes, a szaribecseji kerületi parancsnokság vezetője.

Feleségének nagy sziveséget tesz azzal, ha megmagyarázza neki, hogy csak az önműködő »Persil« mosószerrel mosson és így egészségét és a ruhámat is kímélje.

— **A szaribecseji gimnáziumi tanulók rajzkiállítás és hangversenye.** Szaribecsejről jelentik: Vasárnap, június 23-ikán nyílik meg a szaribecseji gimnáziumi tanulók rajzkiállítás a gimnázium épületében. Hétfőn a »Szokoláná«-ban nívós műsorból álló hangverseny lesz.

Mintás francia musslinok és crep de chinek, mintás foulard selymek, fűrdőköpenyujdonságok legnagyobb választékban kaphatók Sár Sándorné divatruházában Szubotica.

Ne feledje: Az állami osztályosrajtók I. osztályának húszéves július 8-án vegye vagy rendelje meg szerencsesorsjegyét **BRISTOL-ná, Noviszad, Željeznicka ul. 27**

— **Főbelátte magát egy martonosi kosárfonó.** Szentáról jelentik: Takács István huszvétes martonosi kosárfonó, csütörtökön délben főbe lőtte magát. A golyó a halánték tájékán furódott a koponyába, több csontot összezúzott és a másik oldalon a koponyacsontban akad meg. Takácsot csütörtök este beszállították a szentai kózkórházba, ahol pénteken műtétet hajtottak végre rajta. A rendőrség kihallgatta Takácsot, aki azonban nem volt hajlandó nyilatkozni arról, mi indította végzetes tette elkövetésére. Az életunt ember állapota életveszélyes.

Becskeréki sportprogram görögkeleti pünkösdi ünnepén. Becskerekéről jelentik: A görögkeleti husvét ünnepén érdekes futballmérkőzéseket rendeznek Becskereken. Becskereken vendégcserepel a temesvári Kinizsi egyik csapata, amely első napon a Radnicskival, második napon az Obilicseknél mérkőzik. A Kinizsi másik csapata ugyanekkor Vrsacon a Dusan Szilniel mérkőzik. Azonkívül Becskereken vendégcserepel a görögkeleti pünkösdi ünnepén a szombolyai Sportegylet csapata is, amely a becskeréki vasutasok sportegyletével (ZSAK) mérkőzik. Június 28. és 29-ikén a b scóliBrigittenaer proficsapat szerepel Becskereken, amely pénteken, 28-ikán a Radnicskival, szombaton, 29-ikén pedig az Obilicseknél játszik.

A nagy szerencse az osztályosrajtókban nemcsak a kiváltságosak osztályrésze. Az osztályosrajtókban minden játékosnak szerencsése lehet, mert az akként van szervezve, hogy minden második sorsjegyet okvetlen nyer. Az mindenesetre nagy előny, ha a sorsjegyet megbízható, szolid árusítónál vesszük és éppen ezért olvasóink érdekében mellékeljük mai számunkhoz A. Rein és Társa b. t. országszerte elismert, régi sorsjegyfőárusító nagyon praktikus ismeretét. Ennek a sorsjegyfőárusító cégnek szolid üzletvezetését legjobban az a tény bizonyítja, hogy az ország minden részében levő, sok ezer vevője évek óta változatlan hűséggel megmaradt vevőjeként.

TRENCSEN TEPLIC

fűrdő a Kárpátok gyöngye (Csehszlovákia) a reumás, csuzos és isiász-betegek Mekkája. Legerősobb kénes hőforrási és rádióaktív kénes víz.

Festőien szép telek. Internacionális kőbőnség. Grand Hotel, legmodernebb kávéház. Sina-gyógyház a források főlé építve. Sportkalmak, szórakozások. Utazási kedvezmények, Prospektusok és felvilágosításokat ad a Fűrdőigazgatóság és minden utazási iroda. 025

Rheumás Fájdalmak

gyakran Önnek is elviselhetetlenné teszik életét. A bevált

ASPIRIN tabletták,

elűzik fájdalmait és életkedve visszatér.

Kérje mindig az eredeti

»Bayer«-csomagolást a kék-fehérpíros szavassági jeggyel.

RÁDIÓ

Gazdag programot nyújt vasárnap
Európa rádiója

Hétfőn Bécs műsorát közvetítik a középeurópai leadók

A vasárnapi rádióműsor a megszokott változatos ünnepi műsor. *Beograd* közvetíti a Pevacko Drustvo jubileumi hangversenyét (19.00), utána Petkovic I., asszony beszámolót tart a Londonban megtartott idei nemzetközi nőgyűlésről (20.00). Ezután »Nemzeti falu« címen zenés előadás következik (20.25). *Ljubljana* vasárnap vidám estét rendez (20.00), Zagreb pedig operaelőadást nyújt a nemzeti színházból (20.00).

A külföldi programból kiemelkedik a *brüsszeli* rádió Wagner Richard-émlékhangversenye (20.15) és a *prágai* hangverseny, amelynek programját régi olasz zeneszerzők műveiből állították össze (20.40). A *bécsi* leadó Liszt Ferenc-dalokat szólaltat meg (19.00), utána pedig két zongorás hangverseny következik (19.25).

Operaelőadást közvetít *Turin, Rómából* Massenet »Manon« című operája hallható (21.00). *Nápoly* is operaelőadást tűzött vasárnapi programjára (21.02), ugyiszintén *Köln*, ahonnan Verdi *Troubadour-ja* hallható (20.00). Operaelőadást kapunk *Bécsből*, ahonnan egy német operettet közvetítenek (20.10).

Tekintettel a futhallszezonra, futballmérkőzés közvetítése is szerepel a rádióprogramon. A svéd és a né-

met állomások a svéd-német válogatottak küzdelmét közvetítik a kölni stadionból (17.10).

A hétfő is szokatlannal változatos programot nyújt, *Beogradból* délután a Sztankovic-zenciskola növendékeinek évszázó hangversenyét közvetítik (17.00), este pedig élő jugoszláv dalszerzők műveiből rendeznek hangversenyt, kiváló énekesek közreműködésével (22.10). *Ljubljánban* a rádiózenekar operastíje szerepel programon (20.30).

A külföldi állomások legnagyobb része *Bécs* műsorát közvetíti hétfőn este. A hatalmas program hangversenyt Budapest, Zagreb, Berlin, Pozsony, Brinn, Prága, Kassa, Krakkó, Posen és Varsó közvetítik (20.30).

Operettelőadást nyújt *Nápoly*, ahonnan Mascagni *Parasztbecsület* című operáját közvetítik (21.02). *London* Puccini *Boboméret-jének* harmadik felvonását adja a londoni operaházból (21.55). *Hilversumból* Wagner *Parsifállának* második felvonását kapjuk (19.10), azonkívül egy vígoperát közvetít *Frankfurt* (20.15). *Daventry* pedig Puccini *Fecske* című operáját tizte műsorra (20.30).

FILM

Propaganda filmet készít Jugoszláviáról
egy angol filmgyár

Szuboticán is megkezdődnek a filmfelvételek

Az angol *The Continental Film M. Baer*, amelynek zagrebi képviselete a *Stella-film* nagyszabású propaganda filmet készít Jugoszláviáról. A filmen az ország legszebb vidékeit fogják felvenni, a nagyobb városokat, a népviseletet stb. Az angol filmgyár megbízásából a *Stella-film* már meg is kezdte a felvételeket, még pedig Dalmáciában. A dalmáciai felvételek külön érdekessége, hogy Bernard Shawt, a világhírű angol író, aki hónapok óta Dubrovnikban nyaral, szintén lefilmelték és Shaw, aki egészen el van ragadtatva a jugoszláv tengerpart szépségétől, sajátkezűleg írt felhívást adott a *Stella-film*nek, hogy azt a filmen vetítve mutassák be az angoloknak és az amerikaiaknak.

Bernard Shaw felhívása a következő:

— Angolok, irek, skótok, amerikaiak és valamennyi civilizált nép milliói, jöjjetek Jugoszláviába! Ugy bántak veletek, mint az uralkodókkal. A nép vendégszerető,

szellemes és szívélyes. Minden város egy külön-kép és minden leány mozcisillag.

Siessetek ide, mielőtt a jugoszlávok a saját hazájukban ismerik meg önöket.

Bernard Shaw.

A *Stella-film* tovább folytatja a jugoszláv felvételeket és a gyár megbízottai Szuboticára érkeztek és a legközelebbi napokban megkezdik Szuboticán és Palicsan a felvételeket és a város, továbbá Palics-fürdő nevezetességét és természetesen a közönséget is felveszik a filmre, amelyet majd mint a *Continental* film-zsurnálját fogják bemutatni az egész világon. A *Stella-film* rendezője és operatőrije Szuboticáról Noviszadra és a többi vádai városba utazik és mindenjutt készít néhány felvételt, amelyek természetesen nálunk is bemutatásra kerülnek.

Bankigazgató és volt képviselő játsza
az első jugoszláv film főszerepeit

Novák József ismert jugoszláv rendező elkészítette az első nagyszabású hazai filmet — „A bányász szerencséseje“ nagy sikert aratott a beogradi sajtóbemutatón

Beogradból jelentik: Pénteken délelőtt mutatták be az egyik legelőkelőbb beogradi mozgóképszínházban meghívott közönség és a sajtó képviselői előtt az első nagyszabású jugoszláv filmet. Az exkluzív bemutató valóságos társadalmi eseménye volt a fővárosnak, mert az első jugoszláv film elkészültében a közeljövőben meginduló intenzív belföldi filmgyártás első etapját látják.

A film címe »A bányász szerencséseje« és a bányászéletből meríti tárgyát. Az eleven meséi, izgalmas fordulatokkal telt és szépen fotográfált film külön érdekessége, hogy minden részében és vonatkozásában hazai termék. Belföldi színészekkel, rendezőkkel, operatőrökkel, statisztáival és technikai segéd-személyzettel készült és úgy a műtermi, mint a külső felvételeket Jugoszláviában eszközölték.

A *bányász szerencséseje* című filmet Novák József rendezte. Novák alig harmincéves jugoszláv ember, aki azonban berlini és párisi stúdiókban már jelentős rendezői feladatokat oldott meg teljes sikerrel és a fiatal rendezőgárda egyik vezérévé kiúzótté fel magát. Novák egyúttal a producer-je is az első jugoszláv filmnek ugyanis az ő vállalkozásában készült el a háromszáz méteres filmáték, amely hét érdekes felvonásra oszlik.

A film külső felvételeit Beograd környékén és Pírot mellett a festői szépségű bányavidéken csinálták.

Novák újszerű rendezői eszközökkel dolgozott, hatalmas statisztériát vonultatott fel különösen a film bányajeleneteiben, de Pudovkinnak a kiváló orosz rendezőnek minájára nem szerződött statisztaikat sorakoztatott a lencse elé, hanem egyszerű bányászemberekkel, tanulatlan parasztszónnyokkal és lányokkal dolgozott, akik mint a film mutatta kitünően átértették a rájuk bízott feladatot és meglepő készséggel mozdítottak a felvétel előtt. Ezekkel a valóságos »statisztákkal« a fiatal rendezőnek megdöbbentően realiztikus tömegjeleneteket sikerült produkálni és a beogradi filmkritika egyhangú véleménye szerint ezek a tömegjelenetek a legjobb német és orosz filmek hasonló jeleneteivel is sikerrel veszik fel a versenyt.

A film fotográfálása tiszta és éles a rendezés amerikai színvonalon mozog és a műtermi felvételek is kifogástalanok, úgyhogy az első jugoszláv film premierje egyhangú és őszinte nagy sikert aratott. Külön érdekessége a filmnek, hogy a főszerepeket sem hivatásos színészek játszik.

A három legnagyobb szerepét dilettánsok játszik: *Matefics* Dragisa volt nemzetgyűlési képviselő, dr. *Bugarovics* Lázár az Eskomptna Banka igazgatója és *Vellkovic* Ljubica beogradi egyetemi hallgatója. A főszereplők egyike sem játszott eddig filmben, de Novák éles rendezői szeme felfedezte bennük a tehetséget és az elkészült film teljes mértékben igazolta a ren-

dező várakozását, mert mindhárman kiforrott rutinos és jómegjelenésű filmművészeknek bizonyultak. Különösen *Vellkovic* Ljubicának a női főszereplő megszemélyesítőjének jósólnak fényes jövőt. A többi jelentős szerep *Pencsics* Csedomir mérnök, *Nikolic* Aca a beogradi Nemzeti Színház ismert művésze és még néhány beogradi színész kezében van. Az epizód szereplők is valamennyien jól megállják helyüket és stílusosan illeszkednek az együttesbe.

A beogradi kritika az elragadtatás hangján nyilatkozik az első nagyszabású jugoszláv filmről és a lapvélemények megegyeznek abban, hogy *A bányász szerencséseje* többé nem kísérlet, hanem eszelejtés és eredmény, amelyet a jugoszláv filmgyártás jövője érdekében is pompásan lehet majd gyümölcsöztetni. »A bányász szerencséseje« a Korzó mozgószínház veszi műsorára, de a film már a legközelebbi jövőben bemutatásra kerül az ország többi nagyvárosában.

Két film

A „Cirkusz ujoncai“ a Lifkában
A „Nők kedvence“ a Városi Moziában

A cirkuszfilmek minden jó tulajdonságát egyesíti magában a Lifka-mozi új filmje, *A cirkusz ujoncai*, amely ezenfelül az ötletes vígjátéknak és az ügyes burleszkek egész eredeti keveréke. Az első jelenet-től kezdve nem fogyunk ki a nevetésből, annyi ügyes trükköt és humoros helyzetet halmoztak össze ebből a filmben. A szép trapezművésznő iránt érzett szerelme a cirkuszhoz vonz egy fiatal újságíró és itt rengeteg mulatságos kalandon megy keresztül, amíg megtanulja az artista-mesterséget és rengeteg baja van egy vetélytársával. A film nagyszerű helyzetekben mutatja meg, milyen relatív fogalom a bátorság és hogy a vak véletlen és a kényszerhelyzet sokszor húst csinál a leggyávább emberből is. A mulatságos filmben sok érdekes cirkuszfelvétel van és a végefélé gondoskodik az izgalomról is. A főszerepekben a kitűnő *Karl Dane* és a boszorkányos ügyességű *George K. Arthur* a legnépszerűbb sztár-duettek is tulszárnyalják jókedvben és mulattató készségben. A műsort egy mulatságos burleszk egészíti ki.

A Városi Mozi is kedves vígjátékot mutat be hétfőtől kezdve. *A nők kedvence* egy jóképű fiú történetét mondja el, akiért rajonganak a nők és aki akkor lesz először komolyan szerelmes, amikor tönkremegy és elveszíti vagyonát. Nagyon mulatságos vígjáték bonyolalmak után kapja meg kiki a pártját, de addig annyi félreértés és a helyzetkomikumnak annyi ötletes jelenete játszódik le, hogy bőséges alkalom van a nevetésre. A film egyik főérdekessége a rengeteg szép szabadban készült felvétel, amely Gmundent és környékének legszebb részét mutatja be és alig van a vígjátékban műtermi felvétel. A főszerepekben a kedves *Iris Arlan* és a daliais *André Mattoni* nagyon jók és egész sereg kabinetalakítás, valamint nagyon szép girlök csoportcsinálnak köréjük. A filmmel együtt egy filmhíradó is vetítésre kerül.

Mindkét műsornak megérdemelt sikere lesz.

(—)

KÖZGAZDASÁG

A cséplőgéptulajdonosok a lakóhelyükön kívül is cséplhetnek. Sztaribecsejéről jelentik: Sztaribecsej előjáróságához a napokban érkezett meg a kereskedelmi miniszter rendelete, amellyel megengedi, hogy a cséplőgép tulajdonosok a lakóhelyükön kívül első más városokban és községekben is cséplhetnek, más helyen való cséplés eddig tilos volt.

Ármentesítő társulatok közgyűlése Sztaribecsejen. Sztaribecsejéről jelentik: A Bács—torontáli és a Sztaribecsej—Vranjevo—petrovoszelói ármentesítő társulatok választmányai a napokban együttes ülést tartottak Szmik Gyula gyógyszerész elnöke alatt. Az elnök kegyeletos szavakkal emlékezett meg a társulatok közel múltban elhunyt igazgató főmérnökéről. Több szak kérdés tárgyalása után elhatározták, hogy a legközelebbi közgyűlést július 4-ikén tartják meg.

A szuboticei ipartestület szobafestő- és mázó- alosztálya június 25-ikén este hat órakor az ipartestületben fontos értekezletet tart. Az alosztály vezetője kéri a tagokat, hogy teljes számban jelenjenek meg.

Új telefonvonalak és beszélgetési díjak Jugoszlávia és Magyarország között. A postaminiszterium az új Beograd—Noviszad—Oszijek és Békésesaba, továbbá Noviszad—Páp község közötti vonalon a háromperces telefonbeszélgetés díját három aranyfrankban állapította meg. Pančevo—Vrsac—Békésesaba 2.55 aranyfrank, Senta, Szombor, Szubotica—Békésesaba 2.55 aranyfrank, Kikinda, Beeskerek—Békésesaba, továbbá Bácskapalánka—Mohács és Bácskapalánka—Pécs 2.10 aranyfrank, Zagreb—Békésesaba 3.75 aranyfrank és Ljubljana—Békésesaba 4.20 aranyfrank a háromperces beszélgetés díja.

Az állam átvette a noviszadi híd burkolatát. Noviszadról jelentik: A noviszadi híd burkolatára a vállalkozó részéről nyújtott határidő lelettel és így egy vegyesbizottság pénteken megtartotta a püchülvizsgálatot. A vegyes bizottságban Joszifovics Sztanoje építészügyi minisztériumi hidépítési osztályfőnök. Lános Nénád, a noviszadi építészügyi igazgatóság főmérnöke, Vaniek Hugó főmérnök, Makavejev Sergije mérnök és Stessl Rezső noviszadi városi főmérnök, továbbá a noviszadi Gutimann és Frank vállalkozó cég és a zemuni aszfaltgyár részvénytársaság képviselői vettek részt. A bizottság a hidburkolatot kifogástalannak találta és azt végleg átvette.

Új nemzetközi posta-távirányok kerülnek forgalomba. Noviszadról jelentik: A postaügyi minisztérium új nemzetközi postatavirányokat hozott forgalomba, amelyek 25 parába kerülnek, továbbá új nemzetközi utánvételi szelvényeket 25 parás árbán és új nemzetközi utánvételi kísérőbankettákat 50 para értékben.

Kevesebbre becsülik a termést az idén Magyarországon a tavalyinál. Budapestről jelentik: A magyar földművelésügyi minisztérium szombat délben közzétette termésbecslési jelentését, amely szerint Magyar-

országon az idén összesen mintegy 17,261.666 méter-mázsa búzatermés várható, ami majdnem 9,800.000 méter-mázssal kevesebb, mint a múlt évi. A jelentés szerint 7 és félmillió méter-mázsa rozstermés remélhető, ami körülbelül 750.000 méter-mázssal kevesebb a tavalyinál.

Új járótáblék. A pénzügyminiszter június 20-iki kezdettel az egész ország területére 0.60 és 1.10 dináros marha járótábléket vezet be forgalomba.

Utkaparókat keres a rumal építészügyi igazgatóság. A rumal építészügyi igazgatóság huszonhárom utkaparói állásra irt ki pályázatot. Az ajánlatok július 19-ikéig terjesztendők be az építészügyi igazgatósághoz.

A ferges almát nem lehet kiszállítani. Németországban legutóbbi rendeletet adtak ki, amely szerint a külföldről érkező almaszállítmányokat a határon bizottság vizsgálja meg és a ferges almát nem engedik be az országba, hanem a szállító rendelkezésére bocsátják. Tekintettel arra, hogy az idén Jugoszláviában a ferges almatermés várható és így nagy exportra lehet számítani, ajánlatos az almafákat permetezni molypille ellen. A permetezésre a legalkalmasabb a kékköves mész arzénal, vagy a kékköves mész és zöld por.

SPORT

Csajági Henrik tízéves futballbírói jubileuma

A Vajdaság sportolói nagy számban vesznek részt az ünnepségen

Impozáns, szép ünnepségek színhelye lesz vasárnap Novivrbász. Az ünnepségeket a vrbázi sportegyesületek rendezik Csajági Henrik, a kiváló futballbíró tiszteletére és azon résztvesznek a vajdasági futball-sport reprezentánsai.

Csajági Henrik tízéves futballbírói működése szorosán összenőtt a Vajdaság futballsportjának leg-szebb fejlődési korszakával. Csajági ezekben az években szervező és oktató munkájával mindenki-készséggel támogatta és nagyban előmozdította a konszolidációs törekvéseket. A jubiláns a jó futballbírói kvalitásairól tízéves működése alatt a fejelem és sportszerűség érzését plántálta a sportoló ifjúságba és ezzel nagymértékben hozzájárult a fejlődés megalapozásához. A legnehezebb mérkőzések kifogástalan vezetésével tekintélyt és megbecsülést biztosított magának

és futballbírói tudását az országos fórumok és a külföld is elismerték és méltányolják.

Csajági értékes működésének méltó megünneplése lesz a vrbázi jubileum, amelynek jelentőségét még növeli, hogy maga a jubiláns egy szép serleget tűzött ki a két rivális vrbázi sportegyesület közötti mérkőzés-re. A VSC—Dulcis mérkőzés bevezetése lesz az ünnepségnek, amelyen a szuboticei alszövetség Gyorgyevics Jován elnökkel, a futballbírák testülete ugyancsak elnökével, Horvócki Fábiánnal képviselteti magát. Kivülük a szuboticei sportegyesületek is nagy számban küldik el képviselőiket Vrbászra és a Vajdaság más helyeire is, különösen Noviszadról számos sportember jelentette be az ünnepségen való részvételét.

Vasárnap este ünnepi bankett lesz a jubiláns futballbíró tiszteletére.

Nagy érdeklődés előzi meg a palicsi női vívóversenyt

Noviszad, Beeskerek, Split és Szubotica törvívó hölgyei indulnak a versenyen

A szuboticei Vívóklub agilis működésével értékes eredményeket ért el a vívósport népszerűsítése terén. A Vívóklub kitűnő főigazgatója az első helyet foglalja el Jugoszláviában, amit ékesen bizonyít, hogy kardvívói az első három helyezést nyerték el az országos bajnokságban, ahol törvívói is előkelő pozíciót biztosítottak maguknak.

A Vívóklub ambiciózus vezetősége csak nemrégiben programjába vette a hölgyvívás kultiválását és Toricelli mester irányításával ezen a téren is jelentkeznek már a fáradozások eredményei. Néhány hónap előtt vívóakadémia keretében léptek először nyilvánosság elé a szuboticei hölgyvívók, akiknek bemutatkozása a legszebb fejlődést ígérte. Egy házi verseny után most már országos jellegű törvívó versenyt rendez a szuboticei Vívóklub, amelynek programján kizárólag hölgyvívók szerepelnek. A versenyt vasárnap, 23-ikán rendezik meg a Vívóklub Palics-on, a nagyvendéglő terrasán, ahol reggel 9-től egész napon át tartanak a mérkőzések.

A palicsi verseny iránt nemcsak Szubotícán és a Vajdaságban, hanem az egész országban széleskörű érdeklődés nyilvánul meg, annál is inkább, mert ez lesz az első önálló hölgyvívóverseny Jugoszláviában. Ennek az érdeklődésnek tudható be, hogy a rendező egyesület női vívóin kívül Noviszad, Beeskerek és Split hölgyvívógárdája is benevezett a versenyre, amely az első seregszemléje lesz az ország biztatón fejlődő női vívósportjának.

A Noviszadi AK öt legjobb hölgyvívóját: Schneider, Schaefer Ilust, Gausz Icát, Novák Arankát és Fejes Irént nevezte be a versenyre, Beeskerekről Engl Piri, Beno Luci és Christión Margit indulnak, Splitet Vucsicné és Vucsic Mira képviselik, míg a hazai hölgyek közül Schröger Lilly, Streisinger Mancsi, Altein Böske és Török Anna állnak a plansra.

A rendkívül érdekesnek ígérkező hölgyvívóversenyt vívóakadémia egészíti ki, amelyen a Vajdaság legjobb törvívói mutatják be a vívás akadémikus szépségeit.

Szenzációs eredmények várhatók a vasárnapi szuboticei lóversenyen

Negyvenöt ló indul az új versenypálya megnyitásán

Szubotícán és a vidéken is nagy érdeklődéssel várják a szuboticei lovaregylet első ideai lóversenyét. A lovaregylet szombaton elkészítette a vasárnapi lóverseny végleges programját, amelyből kitétnik, hogy a lóversenyen összesen 45 versenylovat indítanak.

A lóversenyt, mint jelentettük, az új versenypályán tartják meg a 3. lovaskaszárnya mögötti téren, ahol többszáz néző befogadására készült nagy tribün, totalizátor és büffé várja a vendégeket. A lóverseny pontban fél négy órakor kezdődik és negyed hét órakor ér véget. A lóversenyterig villamos szállítja a közönséget és a verseny kezdete előtt és annak befejeztével a villamos közlekedést lényegesen megerősítik.

A mezőgazdák versenyén hat ló indul: Micsai István Csalfa lova, Botka István Napsugara, Létics Márkó Dámája, Józics József Vilmája, Vlaskovics Jo-

ván Bisztriciaja és Csernetics Sztipán »Karolája«. A lovakat ebben a sorrendben Konopasz, Vondra, Szabó, Besir, Vlaskovics és Teleki fogják lovagolni.

A félévűek versenyén kilenc versenyló vesz részt 1500 méteres távon. Indulnak: Leibach Gyula — Cilla II; karagyorgyevói állami mén-telep — Intrigant; futgói mén-telep — Pravda; karagyorgyevói mén-telep — Ikonja és Od Doboja Mujo; Szonomár Vladimir — Csavargó; Botka István — Napsugár; Arsenovics fő-hadnagy — Dömen, és Penava Beba Violetta — nevű lova.

Az általános versenyen nyolc ló vesz részt. Dungserszki Gedeon Romcója és Rizi Bizije, Leibach Gyula Györgyikéje és Rádófia, a karagyorgyevói mén-telep Intrigantja, Sola Veszelin Szandaja, Penava Dragutin Liszaja és Szonomar Vladisláv Csavargó nevű lova. A dívatversenyen hét ló fut. Leibach: Hopity, Fu-

log: Good Hope, Dungserszki Gedeon: Rizi Bizi, karagyorgyevói mén-telep: Mujo és Ibar Penava Beba: Violetta, Szonomar Vladisláv: Csavargó.

A tiszták akadályversenyén Georgijevics alezredes Boszanac nevű lova, Pokorni Petár százados Bravur, Penava Dragutin Liszac, Risztics V. hadnagy Bravur és Sztépán József hadnagy Marijana nevű lovai futnak.

A mezőgazdák egylovas ügetőversenyén Csernetics István Normája és Nikotinja, Cindel Ferenc Hamletja, Pejin Izidor Faradja, Pejin Radivoj Fiatja és Ingusz Zoltán Bettije indul.

Nagyon érdekesnek ígérkezik a félévűek versenye, ahol a karagyorgyevói ménes és a Leibach-lovak, az általános versenyben a Dungserszki- és a Leibach-lovak fognak találkozni. A mezőgazdák egylovas ügetőversenyén Faraó a favorit, de erős küzdelme lesz Csernetics Normájával és Nikotinjával. Egyébként a verseny minden száma igen izgalmasnak és érdekesnek ígérkezik és arra számítanak, hogy a vasárnapi lóversenyeken szenzációs befutások lesznek.

Az utolsó pillanatban elhalasztották az apatiniak szuboticei vendégszereplését

A diákjátékosok nem jöhetnek a vizsgák miatt

A szuboticei Kék-fehér tennisklub vasárnapra meghívta az apatini tennisklub játékosait barátságos versenyre és szombaton még az volt a helyzet, hogy az apatiniak el is fogadják a meghívást, az utolsó pillanatban azonban lemondták szuboticei vendégszereplésüket.

Szombaton este érkezett távirat, amely közölte, hogy az apatini klub nem jöhet át Szubotícára, mert diákjátékosai, akik a legjobb játékerőt képviselik, a vizsgák miatt nem vehetnének részt a versenyen. A klub kérte, hogy a versenyt egy későbbi időpontban rendezzék meg és akkor legjobb játékosaival fog startolni.

Igy tehát a vasárnapra jelzett tennisverseny elmarad és Szubotica vasárnapja minden sportesemény nélkül fog eltelni.

A beogradi egyetemi sportklub jubileuma. Beogradból jelentik: A beogradi egyetemisták sportegyesülete a Busk fennállásának tízéves jubileuma alkalmából vasárnap és hétfőn nagyszabású ünnepségeket rendez. Vasárnap a ljubljani egyetemi válogatott a beogradi egyetem válogatottjával, majd a bucaresti egyetemi válogatott a zagrebi egyetemi futballcsapattal mérkőzik. Hétfőn a győztesek és vesztesek mérkőznek.

Ferrum SK—Konobarski AC. A szuboticei II. osztályu bajnokság utolsó mérkőzését vasárnap délelőtt fél tíz órakor a városligeti pályán játsszák le a Ferrum és a Konobarszki AC csapatai között. A mérkőzés favoritja a Ferrum. Bíró: Perle.

A palicsi Tennisklub és a szuboticei Kék-fehérek tennisversenye. A palicsi Tennisklub és a szuboticei Kék-fehérek csütörtökön, Vidovdán napján tréning-jellegű tennisversenyt rendeznek Palics-on. A versenyen mindkét klub legjobb versenyzői vesznek részt.

A Villanytelep SC Sztarakanizsán. A szuboticei Villanytelep SC első csapata vasárnap Sztarakanizsán vendégszerepel, ahol a KAC csapatával játszik barátságos mérkőzést.

Kövérek és soványak futballmeccse. Junius 30-ikán tartják a szuboticei grafikai munkások kirándulásukat a palicsi akácós erdőben. A sok szórakoztató esemény közül kiemelkedik a kövérek és a soványak futballmeccse, a kacsavadászlat, a kugliverseny, a halászat és a női futóverseny. A kirándulás napján reggel hat órakor autóbussz indul a helyszínre (viteldij tíz dinár, a földműveléskolai megállótól öt dinár). Autóbussz közlekedés egész nap. Vendégeket szivesen lát a rendezőség. A kirándulást kedvezőtlen idő esetén a következő vasárnapra halasztják.

Sztaribecseji Szoko—Odzsacsi SC. A vidéki elsőosztályban vasárnap az utolsóelőtti bajnoki mérkőzést játsszák le. A bajnokjelölt sztaribecseji Szoko az Odzsacsi SC-vel mérkőzik Becejen a pontokért. A mérkőzésen heves küzdelemre van kilátás, valószínű győztese a Szoko. Bíró: Sibalics.

A kairói futballisták Hamururbán. A kairói futballisták, akik Szubotícán is meghódították a közönséget kitűnő játékkal, Hamburgban vendégszerepeltek, ahol a HSV-vel játszottak. A mérkőzés 2:2 arányban eldöntetlenül végződött.

DURBAN

Anglia—Delárka 3:2

A németek kerültek a Davis Cup döntőbe. Prágából jelentik: A német-cesh Davis Cup-mérkőzés a németek fölényes győzelmével végződött. Moldenhauer 6:4, 8:6, 6:4 arányban győzött a cseh Menzel ellen, míg Prens 6:3, 7:5, 7:5 arányban verte a német Maczenauert. Mivel a németeknek ez a singli volt az egyetlen vereségük, 4:1 arányban győztek. Az európai döntőbe tehát a németek és angolok kerültek be.

Stara-Moravica

A **PETKUS-t** nagy érdeklődéssel fogadták és nagyon sokan tisztították.

A gép a megadott teljesítményt túlhaladja, cca 40 százalékkal lehet többet ráengedni, mint az előírt teljesítmény. A tisztítási eredmény kielégítő, a gép kezelése semminemű nehézséget nem okozott.

Szakács M. és Ts. i.
hengermalomp
Stara-Moravica

Žednik

A gép népszerűsítésére reklámul a jó tisztítást használtuk. - A berendezést a községben megelégedéssel fogadták és igen szép mértékben vették igénybe. A gép a megadott teljesítményt túlhaladja, a tisztogatási eredmény jó, a kezelése pedig nem okozott nehézséget.

Tisztelettel
Pressburger i Huber
Žednik

Sorsdöntő

a gondosság a vetőmagtisztító- és osztályozó-gép helyes megválasztásánál!

Érdeklődőknek költségvetéssel szolgál és úzenben meg'ekínthető a vezérkép iseletnél:

Željeznička ul. 105/107 **Bárdos és Brachfeld, Novisad** Željeznička ul. 105/107

TÁRCA

Vénasszonyok nyara

Irtá : Szegedi István

Plank Jeromos nyugtalanul járt fel s alá a kopott hivatali szobában. A megunt butorok, amelyek életét szigorubbant zárták körül a börtön ajtajánál, közönyösen türték az eleven izgalmat. A lázadás hiábavaló volt, a menekülés kilátástalan. Gondosan őrizte ott Plank Jeromost a husz éves megszokás és a begyessedő rang. A megfakult tükrök — az egyetlen butordarab, ami némi együttérzést látszott elárulni a vergődő elevennel — részvétlenül mutatta ennek kopottságát, mely összhanggal illeszkedett a dermesztő környezetbe.

Jeromos elfáradt a hosszú sétában és hangtalanul olvadt bele az íróasztala előtti karosszékbe. Ugy ült ott, mozdulatlanul a térben és időben és várt. Ezt cselekedte hosszú évek óta. Ez a várakozás többretegű volt. Várta, hogy hét óra legyen, amikor el lehet menni a hivatalból, várta, hogy elseje legyen, akkor megkapta a fizetését, várta az ötödik fizetési osztályt, akkor méltóságos ur lesz és nyugalomba mehet. Végezetül azonban, minden várakozáshoz hasonlóan, a dermesztő vendéget várta, a ki csontos kezével elvezesse az örökös várakozásnak e siralomvölgyéből.

Kopogtattak az ajtaján.

Ajka moccani sem látszott. Szinte elképzelhetetlen volt, hogy még ama siri hang is honnan és hogyan tört elő:

— Szabad!

Az altiszt lépett be és a napi postáját hozta. Tisztelegődtudóan letette az asztalra és már vissza is vonult.

Jeromos, mintegy álomtalan álmából felriasztva, szórakozottan turkált a néhány levél közt. Egyszerre azonban megélték a pillantása. A sima szürke és fehér borítékok közt széles feketeszegélyes gyászjelentés különcködve vonta magára a figyelmet. Jeromos érdeklődése megmozdult. Jeromos maga is kiegyenesedett a székben, a szenzáció várakozásában halvány pir futotta be az arcborét. A csekély mozdulatra nagy riadalom támadt a szoba dermedt levegőjében. Áramlatok kavarták az előbbi szélcsend nyugalmát, a jobbsarokban depresszió támadt és szélviharok indultak a fogas felé. A butorok recsegeve figyeltek, mint az éjjeli, börtönőr, aki aggódva tekint be a

kémlelő nyíláson, ha gyanus nesz szabadul ki a cella előírásos csendjéből.

Jeromos az érdeklődés nyene felaprózásával hontogatta a négyrét hajtott jelentést, mely korai és hirtelen elhunytát közölte Thury Dániel alezredek urnak.

A hivatali szoba történetében hihetetlen esemény következett ekkor.

Plank Jeromos gyors ütemben, háromszor egymásután felállt, majd ugyanolyan gyorsan visszaült helyére.

— Hallatlan! — mondta végre, siket, befelé hangon.

Fotoamatőrök

Ha minden fáradtság és felesleges rontások nélkül akar jó képeket csinálni, használjon csak

papirokat

Amerikai kenőolajok

Csépiégép-, cilinder- és motorolajok, világos francia gyanta, továbbá, csapágyzsír

versenyen kívüli áron

KLEIN GEZA és FIAI-nál
SUBOTICA 553

Ismét

leszállt a kenyér ára a Sibalić-féle kenyérgyárban

1-a fehér szalonkenyér kg.-ja	4— dinár
1-a fehérkenyér	3—
1-a rozkenyér	3 50
félbarna-kenyér	2 50

Elsőrendű sütemények! Egész napon át privát sütés! Higienikus! Tiszta! — Kapható: a kenyérgyárban, Petrogradska ul. 12., a kenyérgyár árusítóhelyén a piacon, Konstantinović Laza fűszerű letében, Senoe uica, Sibalić Ilija fűzerületében, Gajeva ulica.

A nagy testi torna csak ennyi szellemi eredményre vezetett.

A koldusszegény szellemvilág töszomszedságában azonban csak annál szembetűnőbb gazdagsággal nőttek ki a földből az érzelem tornyos, kupolás palotái. Az emlékezés tarka pillangói oly sűrű rajokkal keringtek a szoba porszin levegőjében, hogy e kaleidoszkóp káprázatában elvakult a tükrök és a szekrény tintafoltos, egykor sima lapja árnyalattal még fakóbbá vált. A ruhafogas úgy ágaskodott rémületében, mint a megbokrosodott paripa és az őszikabátot, vassót akasztója szakadtán, engedetlenül dobta le a földre.

— Thury Dani! — motyogta Jeromos és a délceg huszárfőhadnagyra gondolt, aki gavallér rohammal hódította el egyetlen szerelmét, a szépséges és gazdag Füzy Annát, annakidején. És ime, már alezredek volt, és meg is halt, váratlanul és hirtelen, amint azt az özvegy a kiterjedt rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatta.

— Most tehát, — kezdődött el valami a Jeromos gondolatában, de nem fejeződött be egyelőre.

Egyelőre a tükrökhöz lépett és gondosan megigazgatta ferdére csuszott nyakkendőjét.

A tükröt tartó szeg annyira meglazult ijedtében e soha nem látott mozdulatra, hogy aléltan bocsátotta el a tükröt a földre. Csörömpölve tört szét az üveg. Jeromos, nem törődve a babonával, harsányan kiáltotta ki az előszobába:

— Pista!

Az altiszt rémülten rohant be. Soha ilyen hangosan nem hallotta szólni az osztálytanácsos urat.

— Parancs! — szólt megnyugodva, mert Jeromos egyenesen állott a szoba közepén.

— Itt van a pénz, Pista, menjen le és hozzon nekem egy valamire való falitükröt, szegezze jó erősen a falra. A régi leesett és eltört. Én most elmegyek.

Az altiszt szolgálatkészen ment a fogashoz, hogy a kabátot felsejítse. Az még ott hevert a földön. Pista nagy buzgalommal keféltette.

— Leszakadt az akasztója, Holnap felvarrom tanácsos ur.

— Jól van, Pista, varrja fel. — szólt Jeromos. — Magában pedig így fejezte be az imént megkezdett gondolatot:

— Talán legközelebb más varrja fel már azt az akasztót.

A börtönajtó megnyílt. Plank Jeromos könnyelműen, jóval egy óra előtt elhagyta a hivatalát.

Odakint, a szeptemberi verőfényben rezgő sugarakkal táncolt az őszi táj fölött a vénasszonyok nyara.

VUKOVICS GERŐ uri divatruháza Subotica - Főtér

P. & C. Habig és valódi Borsalino kalapok, L. B. O. harsány egyedi lerakata, Benger tündörhás, és H. Ichernemű, nyakkendő és a legnagyobb választékban. Szolid és olcsó árak, Vukovics Gerő

A legújabb Selektor és Puritor vevőink:

SELEKTOROK:

Körtvélyesi János és Göblös Lukács, Ada
 Takács Péter, Bačko Gradište
 ifj. Masson Jakob, Kucura
 Djordje Horvatić, Novivrbas
 Georg Welker, Sombor
 Reperger Ferencz, Staribečej
 Stefan Litzinger, Stanišić
 Josef Zundi, Bukin
 Marija Šanta, Marlinci
 Hardi Antal, Mitrovica
 J. Fürst & Comp., Kula
 Gjuro Smiljanski i Sin, Čurug
 Luka Petrović, Nadalj
 Friedrich Hermann, Nijemci
 Konrad Gustav Weiss, G. Lendava
 Tóth Péter, Velika Kikinda
 Karl Sohl, Novišove
 Agrarna Zajednica, Sonta
 Balázs Piri János, Senta
 Mathias Grieszfelder, Vinkovci
 Első Bácsi Hengermalom, Ertl István, Bač
 Lukács Vilmos, Bačko Petrovoseio

PURITOROK:

Anton Schumacher, Sonta
 Filip Piszter, Stari Sivac
 Soos Jenő, Pačir
 Molnár István, Mali Idjoš
 Martin Gausz, B. Brestovac
 Grollinger Ignác, Gakovo

Kérienek árajánlatot!

Auš i drugovi k. d.

NOFHERR-SCHRANTZ-CLAYTON-SHUTTLEWORTH

NOVISAD

Temerinska ulica 1

ZAGREB

Petrinjska ulica 26

BEOGRAD

Karadjordjeva ulica 79

SOMBOR

Kralja Petra ulica

SKOPLJE

Ulica 99

OSIJEK

Desatičina ulica 17

V. BEČKEREK

Miletičeva ulica 3

NYILT-TÉR

Is'en rendelésében való tökéletes megnyugvás a, mégis fájdalommal szívvvel jelentjük, hogy

Schönfeld Salamon ur

június hó 18-án, 77 éves korában esedeseen jobblétre szenderült. D. a. a. halo tunkat június 20-án délután 4 órakor helyeztük örök nyugalomra a rikoskereszturi temetőben és emlékét szívükbe zárva ő izzük.

Budapest, 1929. június 21.

Özv. Schönfeld Salamonné, szül. Kohn Betti, Grün Andorné, szül. Schönfeld Cilike, Schönfeld Vilmos, Grün Andor.

Figyelmeztetés!

NE VEGYEN

avult rendszerű

RÁDIÓT,

mert

jönnek a legújabb, legtökéletesebb típusú

rádiók,
hangszórók és
alkatrészek

a Centralna Banka

jövő hónapban megnyitó

rádió-osztályához

Subotica, Aleksandrova ul. 4

6708

Oglas

1. Udruženje Gornjo-Bačkih Gostioničara u Subotici poziva sva čna lica (nameštenike) u kačanskim, mehanskim i gostioničarskim radnjama, kao i vlasnika radnje članove koji namjeravaju bilo kad voditi radnju na svoju ruku, a koji rade na neposrednoj usluzi gostiju, u gore navedenim radnjama, da se do 31. jula 1929. g. bezuslovcn prijave ovoj profesionalnoj organizaciji i s obzirom na odredbe čl. 46. b. pravilnika o gostioničarima, kačanama i ostalim radnjama sa alkoholnim pićem pismenom molbom u kojoj će navesti:

a) svoje ime i prezime, mesto rođenja, godina starosti, mesto brenivanja,

b) ime, prezime, zanimanje i mesto poslodavca, kod koga je, kada i pod kojim uslovima stupio u službu.

2. Svaku promenu poslodavca, za vreme trajanja četverogodišnje prakse, dotično lice dužno je prijaviti profesionalnoj organizaciji.

Vreme prekidu službovanja neće se računati u četverogodišnji rok prakse.

3. Uverenja o četverogodišnjoj praksi izdaje profesionalna organizacija.

Ko se ovom udruženju u odredenom roku ne prijavljuje a registri se uvedu, posle toga roka neće cvo udruženje moći nikome izdavat i uverenje o sposobnosti radi nabavljanja ličnog prava na osnovu jemstva dva svedoka, već samo na osnovu podataka registra nadležnog gostioničarskog udruženja.

Iz kancelarije Udruženja Gornjo-Bačkih Gostioničara. Broj: 107/29.

Predsednik

Knapec Alojzija

(Tekst gornje molbe može se dobiti u Udruženju Gornjo-Bačkih Gostioničara u Subotici, Albina 2.)

Hirdetmény

Mint a vagyonbuktott Klepfer Ignác szuboticei kereskedő esődtőmeggondnok, ezennel közhírré teszi, hogy írásbeli ajánlattétel útján el fog adni a vagyonbuktott divatárúja, mely Subotican a vagyonbuktott üzlethelyiségében van és amely 103.650 dinárra van becsülve. Az árú megtekinthető 1929. június hó 19-től 1929. június hó 28-ig mindennap d. u. 2—4 óráig Subotican a vagyonbuktott üzlethelyiségében (Jugoslovenska Banka palotája). Reflektánsok írásbeli ajánlataikat nyújtják be legkésőbb 1929. június hó 28-ig Gavanski Aleksandar ügyvéd esődtőmeggondnoknak Subotican (Kralja Petra Park 7. sz.).

Fenntartom magammak azt a jogot, hogy egyik ajánlatot sem fogadjam el, ha azok nem kedvezőek. A vevőnek az egész vételárat azonnal le kell fizetnie, valamint belyegben leróni a törvényes illetéket. Esetleges felvilágosítások kaphatók a esődtőmeggondnoknál

Gavanski Aleksandar
ügyvéd, mint esődtőmeggondnok.

6818

Srpska Pravoslavna Crkvena Opština U Novom Sadu

Broj 255/1929

Oglas

Srpska Prav. Crkv. Opština u Novom Sadu raspisuje ponovnu ofertalnu dražbu za dovršenje svoje zgrade u Sr. Karlovcima, kao i preopravku na spratu kuće br. 4. u Pašičevoj ulici u Novom Sadu.

Proračunska svota za dovršenje zgrade u Sr. Karlovcima iznosi Din. 926.652, a za preopravku na spratu kuće br. 4. u Pašičevoj ulici iznosi Din. 80.086.70. Ponude se mogu dati kako za ukupne tako i za pojedine (po strukturama) radove.

Bliže izveščća mogu se dobiti u pisarnici srp. prav. crkvene Opštine za vreme zvaničnih časova, gde i proračuni stoje izloženi svakome na ugled.

Licitanti polažu 5% od proračunske svote na ime vadiuma.

Rok predaje oferata 30. juni.

Licitacija će se održati 1. jula o. g. u 9 h. pre podne u pisarnici crkv. opštine.

Dražba je pravovaljana po odobrenju Crkvenog Odbora, kada će se i vadium vratiti svima ponudjačima, osim onih, kojima posao bude poveren.

Iz sednice C. Odbora Srp. Prav. Crkvene Opštine novosadske, držane 20./7. juna 1929. godine.

Lazar Dimić s. r.

perovedja

Dušan S. Monašević s. r.

predsednik

Oglas

Za potrebe Monopolskog Stovarišta u Subotici Uprava Državnih Monopola poziva sopstvenike zgrada i magacina kako dosadanjeg u čijoj se zgradu stovarište nalazi, tako i nove koji bi bili željni da dadu zgradu u zakup za vreme od 1. januara do 31. decembra 1930. god., da podnesu ponude Stovarištu do 15. jula ove godine.

Bliže uslove kao i kapacitet magacina reflektanti saznaće kod Monopolskog Stovarišta u Subotici Carinarska ulica br. 17.

Iz Kancelarije Uprave Državnih Monopola 8. jula 1929. godine Pr. br. 19269., u Beogradu.

Bačko-Torontalska Vodna Zadruga

és

Staro-Bečejsko—Vranjevačko—Petrovoselska
Vodna Zadruga, Stari Bečej

Broj 201—1929.

Pályázati hirdetmény

A »Bačko-Torontalska Vodna Zadruga« Stari-Bečejen pályázatot hirdet a társulati igazgató-főmérnök állásra, aki egyuttal a »Stari-Bečej—Vranjevo—Petrovoselska Vodna Zadruga« igazgatói teendőit is ellátni köteles.

A pályázaton részt vehet minden fedhetlen előéletű SHS állampolgár, aki az államnyelvet szóban és írásban tökéletesen bírja, műszaki főiskolán mérnöki oklevelet szerzett és vízszabályozási vagy ármentesítési építkezéseknél töltött két évi gyakorlatot tud igazolni.

A szabályszerűen felbélyegzett kérvényhez csatolandók:

1. születési anyakönyvi kivonat,
2. állampolgársági bizonyítvány,
3. erkölcsi bizonyítvány,
4. mérnöki oklevél másolata,
5. az eddigi alkalmazást és az előirt gyakorlatot igazoló okmányok.

A pályázati kérvények 1929. július hó 3-ig bezárólag adandók be a »Bačko-Torontalska Vodna Zadruga«-nál Stari-Bečejen.

Az igazgató-főmérnöki állás lehetőleg azonnal, legkésőbb azonban 3 hónapon belül elfoglalandó.

Az állás javadalmazása:

- I. A »Bačko-Torontalska Vodna Zadruga«-nál:
 - a) Fizetés a noviszádi »Centralni Odbor za Vodne Zadruga«-nak 830/1923. sz. a. kelt és a Földmívelésügyi és Vízügyi Minisztérium által 9393/1924. sz. a. jóváhagyott illetményszabázata szerint.
 - b) Drágasági és családi pótlék ugyanezen szabályok szerint.
 - c) Utazási átalány évi 2380 dinár.
 - d) Szolgatartási átalány évi 3000 dinár.
 - e) Szabad lakás a társulati székházban.
- II. A »Stari-Bečej—Vranjevo—Petrovoselska Vodna Zadruga«-nál:

- a) Igazgatói működési pótlék évi 12.000 dinár.
- b) Utazási átalány évi 2400 dinár.

A társulat választmánya fentartja magának azt a jogot, hogy a pályázók közül tetszése szerint válasszon.

Stari-Bečej, 1929. június hó 8-án.

Bačko-Torontalska Vodna Zadruga Stari-Bečej részéről:

Smik Gyula s. k.

alelnök.

6376

Staro-Bečejsko—Vranjevačko—Petrovoselska
Vodna Zadruga részéről:

Dr. Martinovics Pavle s. k.

elnök.

Figyelmeztetés!

A »Felsőbácskai Vendéglősök és Koreszmárosok Egyesülete« figyelmezteti tagjait és nem tagjait, hogy Čović Josip, az egyesület irnoka állásától felmentetett, ennél fogva felkérjük tagjainkat, hogy (Čović Josip) semminemű megbízatást tagjaink részéről el nem fogadhat. Ezentúl az általa átvállalt munkálatokat az elnökség nem veszi figyelembe.

6755

Az elnökség.

Értesítés

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy műtermemet a mai kor igényeinek megfelelően, külföldi tanulmányutam tapasztalatai alapján átalakítottam és igyekezni fogok a legmodernebb eszközökkel minden igényt kielégíteni.

Az idei szezonzban a palicsi strandon bevezettem a modern fotografálási rendszert, úgy hogy a fürdőző közönség egy-két órán belül már teljesen kidolgozott fényképeket kap. Felhívom az amatőr fotografálókat figyelmét a strand kirakataimban elhelyezett értesítésre.

6931

Kapiszta Simon, fényképész

Aleksandrova ul. 9. Telefon 336.

Nyilatkozat

Mikszics Sándor és Tothné Molnár Erzsébet padeji lakosok ezuton figyelmeztetnek mindenkit, hogy Toth József padeji lakosnak ne hitelezzenek, esetleges hitelezőit kéri, hogy követeléseiket legkésőbb június 26-ig alulírottaknál jelentsek be, mert Toth József szikvizgyára az ő tulajdonukat képezi és a későbbi bejelentéseket nem veszik figyelembe.

6914

Mikszics Sándor és Tothné Molnár Erzsébet

Padej

Dr. Bugarszki Nenád, kir. közjegyző, Sombor.

P. Br. 861—929.

Hirdetmény

Léderer Leó szombori bankár írásbeli kérelmére 1929. július 1-én d. e. 9 órakor közjegyzői irodámban egyenként eladatnak briliánsok és aranyékszerek — (gyűrűk, fűgök, colliék stb.) kb. 60.000 dinár értékben.

A vevő a vételárat köteles azonnal készpénzben kiifizetni.

6701

Szombor, 1929. május 28.

Dr. Bugarszki Nenád

kir. közjegyző.

Meghívó

A Felsőbácskai Vendéglősök Egyesületének elnöksége tisztelettel felkéri minden tagját (a nem tagokat is), hogy folyó hó 26-ikán délután öt órakor Horvát Lajos vendéglősnél megtartandó

rendkívüli közgyűlésen

a saját érdekükben minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek.

6942

Az Elnökség.

Bőröndöi, női kizitáskát,
nyergei és mindennemű bőrárut

legolesobbban

A. LAKS

Duna uca 20. szám alól Duna uca 36. szám alá (Dietzen vaskereskedés mellett) áttne yezett és ujonnan átalakított speciális bőrárúüzletében vásárolhat

DARUVÁR
ásvány- és iszapfürdő

Radioaktív 38—50° C fokos melegforrások
Rendkívüli gyógyhatás: női bajoknál, reumánál, ischiásznál, vérszegénységűnél. — Kellemes nyaralóhely! Egész éven át nyitva! Kedvező vasuti összeköttetések!

Mérsékelt árak!

Főszezonzon kívül nagy árengedmények!

Prospektust kívánatra.

5208

Fürdőigazgatóság

LEVELEZÉS

E. Csókos szavai vigasztalók, mégis a júniusi újv is borultnak ígérkeznek...

KIRAKATÜVEGEK, TUKRÓK GARANTÁLT ELŐRENDÜ MINŐSÉGBEN KAPHATÓK AZ »ALBA« TUKÓRGYÁRNÁL NOVI-SAD. 4377

Nem sablonok, hanem külön egyéni izlés szerint készülnek Brauchler butorai. Subotica. Halpiac.

HÁZASSÁG

Házasság céljából keresi kisbírtokos-iparos 35—45 éves, a háztartás minden ágához és baromfityésztéshez értő, jól főző és dolgozni szerető nőt. Vallás nem határoz, hozomány mellékes. Csak teljescímű levelekre válaszolok. Leveleket »Kisbírtokos-iparos« jelégre a kiadóba kérek.

Betársulhat 310 holdas birtokbirtébe tőkeérés, ügyes, javakorabeli izraelita férfi. Benősülés is lehetséges. — Részletes leveleket »Bánáti« jelégre a kiadó továbbít. 6731

FOGLALKOZÁS

Szabóság nagy munkára felvétetik. Rajda István szabómester, Srbobran.

Szűgyártósegédet keresek azonnali belépésre. Bíró Kálmán szűgyártó, Senta.

Lakatosműhelyem vállalja Wertheim-kassza megnyitását. Ugyanott tanonc felvétetik. Kiss, Petrogradska utca 14. 6771

Közreműködő társat keres jölbevezetett cég megfelelő garanciával. Ajánlatokat »Társ« jelégre a kiadóba kérünk. 6784

Kezdő tisztviselő magyar, szerb, esetleg német nyelvtudással, felvétetik. Ajánlatok »Szombori cég« jelégre a kiadóba küldendők.

Péksegédet, önálló munkást, kenyérsütéshez azonnal felvesz Szabó József, Senta. Kotarska utca 16. 6900

Fűtőt keresek, aki egyben egy compound kondenzátoros gép kezelését is elvégzi. Csakis józan, szorgalmas, megbízható szakemberek, akik állandó állásra reflektálnak, küldjék ajánlataikat Gözmalom, Branjin Vrh (Baranja) címre. 6905

Nemokleveles gyógyszerész, szerb, magyar, német nyelvtudással állást keres. Stern, Osijek I, Anina 56.

Fogtechnikust keresek, aki arany- és kaucsukmunkában tökéletesen jár. Az ajánlatok Dr. Petrović Mirko fogorvos, Bačka Palanka címre küldendők. 6890

Árvány ajánlkozik jobb családnak, gyermekek mellett. Cím a kiadóban. 6923

Kezdő hivatalnok állást keres. Cím a kiadóban.

Fodrászknő, ki jól ondolál és manikűröz, azonnali felvétetik. »Paris« szalon, Subotica, Paje Kujundžica ul. 11. 6884

Erdész, vadász vagy erdőmanipuláns állást keres, 40 éves, nős, családos férfi, erdő szakiskolát végzett, kitűnő bizonyítványokkal. — Beszél és ír szerb-horvát nyelven kívül németül és magyarul is. Cím: Subotica, V., Zagorska ul. 4.

Kifutóin felvétetik. Pallás Reklámnál, Paje Kujundžica ulica 4. 6919

Egyedülálló idős urinó melé közepekori, magános, szerényigényű zsidónó azon-nalra kerestetik. Takarítónó van, főzni nem kell. Ajánlatok referenciákkal Kunetz Mórné, Strosmajerova ulica 20. 6916

Iccést, önállót, megbízhatót lično pravoval keresek. Cimeket a kiadóba »Iccés« jel-igére kérek. 6862

Női szabászati tanfolyamot nyitok legújabb bécsi di-vat alapján. Vidékieket sor-onkivül nyolc nap alatt ki-tanítok. Ittői női divatszál-lón, Sztari Bečej. Gyakorlott varróleányokat francia mun-kára felveszek. 6839

Deutsches Fräulein wird zu einem 5-jährigen Mädchen gesucht. Adresse in der Ad-ministration. 6911

Deutsches Kinderfräulein mit Zeugnissen sucht Stelle für 1. Juli. Gefällige An-träge erbeten unter No. 6322 an die Administration

Intelligente Dame als Ver-kaufs-Organisatorin für deutsche Massenartikel ge-sucht. Es handelt sich um praktische, unentbehrliche Damenartikel, die direkt an die Privatkundschaft abge-setzt werden. Gesucht wird eine erste Kraft, die im-stande ist die Verkaufsorga-nisation selbständig durch-zuführen und einen Stab Verkaufsdamen herazu-bilden. Als Einkommen wird Fixum und Provision ge-boten. Persönliche Vor-stellung erbeten (auch Sonn-tag) bei dem hier anwesen-den reichsdeutschen Bevoll-mächtigten, Prok. Gauding, Hotel National, Zimmer 9. 6897

Házmesteri vagy hasonló állást keresek villanysze-relő, 41 éves, nős, gyermek-telen, jó bizonyítvánnyal. Négy nyelven beszél. Cím Béga hirdetőben, Velikibe-cerek. 6738

Asztalos, ki az összes gép-munkákban, különösen a marógépmunkában jár. állást keres. Leveleket »Asztalos« jelégre a kiadó-ba kér.

Gazdát keresek, ki miny ilyen legalább 15 éves gy-a-korlattal bír és így egy 400 holdas bácskai gazdaság önálló vezetésére alkalmas. Jelentkezni Ungár Imre, Stara Moravica. 6748

Nem okleveles gyógyszer-ész szerb, magyar, né-met nyelvismerettel június 15-iki belépésre keres Nagy Imre gyógyszerész, Velika Kikinda. 5313

Klozet-őceggődr tisztítási vállalatot (volt Jurics papírüzlet) helyiségébe he-leztem át. Reggel 7-től este 7-ig nyitva van. Mita Szu-vajdzsics. 6723

Cukrázségédet, fiatal, jó munkást, aki önállóan dol-gozik, azonnali belépésre keres Kovács cukrászda, Kula. 6845

Aratásra munkásokat ke-ressek. Leveleket Benosecz Mihály gazda, Žednik cim-re kérek. 6592

Rádió osztályunkhoz agilis fiatal mérnök, bankosztá-lyunkhoz érettségizett gy-a-kornok felvétetik Subotica, Centralna Banka. Jelent-kezés írásban vagy szemé-lyesen 11—12. 6797

Gazdaasszony, fiatal, felvé-tetik éjjeli mulatóba, aki ilyen minőségben már volt alkalmazva. Sombor, Las-tina 5. 6870

Benzinmotor 4 HP, Langen & Wolf gyártmány, eladó. Mohr Keresztély, Novi Vr-bas. 6772

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szi 1 dinár, vasatvettetés és címző közzétérés számit. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felhívogzott jelégre levelet küldhetünk. Kérdéseket közzétételben vázambélyeg mellékelend.

Csunya fogkő

eltorzítja a legszebb arcot. Kellemetlen szájszag viszszatasztó. Mindkét szépségibát alapon is lehet tüntetni a pompás, tündő Chlorodont-fogkrém esetleg már egyszeri használá-tával. A fogak bedörzsölés után gyönyörű elefántcsontszinben ragyognak, még az oldalsó részek is, különösen ha a tisztításhoz a külön erre a célra készített fogazatos sör-téji Chlorodont-fogkefét használjuk. A fogak közé szorult rothadó élelmaredek, amelyek a kellemetlen szájszagot okozzák, ezzel a fogkefével alapon eltávolíthatók. Tegyen kísérletet egy kis tubus fogkrémmel, mely-nek ára Din. 8—. Chlorodont-fogkefék gyer-mekek, hölgyek részére (puha sörtéji), urak részére (kemény sörtéji). Csak kék-zöld színű csomagolásban és »Chlorodont« felirattal valódi. Mindenütt kapható. — Ezen hirdet-mény mint nyomtatvány (nyílt borítékban) beküldés ellenében egy többszöri használatra legkésőbb próba-tubussal ingyen szolgál: Leo-Werke A.-G., jugoszlávia vezérképviselete: Tvornice Zlatorog, Maribor. 11.

Elárúsítónót keres fix-fizetés és jutalék ellenében állandó állásra ité lesítendő vezérképviselő. Több német tomeccik eladásáról van szó, közvetlenül ma-gánfeleknek. — Rendkívül ügyes munkaerőt keresünk, aki a magánosok részére való eladásban kimutatható sikerrel dolgozott és más elárúsítónókat is ki tud ké-pezni. Személyes jelentke-zés az itteni német meg-bízottnál, Grauding cégve-zetőnél, Subotica, Hotel Na-tional, 9. számú szoba. 6800

Zahntechniker, durchaus selbständiger in Gold und Kautschuk, wird zum 1. Juli für Dauerstellung ge-sucht. Offerte unter »Zahn-techniker« an die Admi-nistration erbeten. 6846

Megbízható helyiügynököt keresek a Vojvodina min-den községében fa, vala-mint kartellenküli benzín, petróleum és műtrágya eladására. Elsőrendű uta-zótí felveszek. Léderer De-zsö, Szombor. 6521

Allami

osztályországgyekek és egyéb értékpapírok eladására üg-y-nököket felvesz Kemény banküzlet, Manojlovičeva 3. 5565

Erzieherin mit deutscher und serbischer Sprachkennt-nis wird zu einem 4-jähr-igen Mädchen und 8-jährigen Bubén aufgenommen. Julius Kemény, Jelašičeva ul. 5. 6420

Auto és rádió **akkumulátor** készítése, javítása, töltése mindennemű anyagpótlással Wilhelm, Pašičeva ulica 2. 6386

VÉTEL-ELADÁS

KIRAKATÜVEGEK VITRUMNÁL NOVISAD, FUTOŠKI PUT 137. 1734

Cséplésre készenálló Fordson magyar cséplővel ju-tányos áron eladó Fodor Józsefné, Sztara Moravica. 6790

Benzinmotor 4 HP, Langen & Wolf gyártmány, eladó. Mohr Keresztély, Novi Vr-bas. 6772

Eladó ház, melyben vegyes-kereskedés, italmérés, trafik és kenyérsütőde van, teljes berendezéssel. Árval együtt azonnal átvehető. Kuce-ra István, Bačka Topola, Vágóhidson. 6831

8 HP Hofherr eredeti ex-press magánjáró cséplőgar-nitúra 8 légkörös, prima, javítva, eladó. Kovács gé-pész, Nova Kanjiza.

Eladó 10 HP magánjáró szivógépmotor, Karcag gyár-tmány 32 collos Röck-csép-lővel és teljes felszereléssel. Ára 20.000 dinár. Štapan Š-panovič, Csonoplya, Bácska.

Zongora, új fekete Wirth, sürgősen eladó Ehrenfreund, Badaličeva ulica 5/a.

Cukrászda egyik nagyváros forgalmas helyén, jól beve-zetve, teljes felszereléssel, kivándorlás miatt, félárban 35.000 dinár készpénzért azonnal átvehető. Különösen kezdőknek alkalmi vétel. Cím megtudható a kiadó-hivatalban. 6848

Univerzál II. anódpótló, ak-kumulátor töltővel és egy új Varta-akkumulátorral el-adó. Megtekinthető 12—2-g-és este 8 óráig II., Pleba-nijska ulica 44. 6074

Vilaház Paličon, a fenye-velek során nagy bérjöv-e-delemmel, több lakással, butorozva, gazdasági épü-letekkel, szőlő, gyümölcsös kerttel, 2 lánccal földdel ol-ecson eladó. Bővebbet Föl-des ruhaüzlet. 6940

Akácmező prima, fehér, pali-cesi, 6 métermázsza eladó Horváth tanító vándormé-hé-szetében Bačko Petrovoze-lőn. Ugyanott megvételre kerestetik közepes teherbí-r-su teherautó-alváz. 6888

Előnyomda-sablonok leg-modernebb minták után raj-zolva, igen olcsón eladók sablonnyukasztógéppel vagy anélkül. Vnenk E., Sztari Be-čej, Čarnojevičeva ul. 16.

Jóforgalmu uri- és női fod-rászüzlet elköltözés miatt olcsón eladó. Neubauer Jó-zsef, Osijek, III., Jelašičeva ul. 3. 6872

Eladó jó karban levő 8 HP 1912-beli Ruston-P-motor teljes magánjáró cséplőgar-nitúra. Radojević Toma, **Tovarišstvo** (Bačka). 6907

Ház háromszobás lakással, nagy udvarral eladó. V., Frankopanska ul. 3. 6903

Sarokház mészárszékkel, nagy teremmel, amelyet a német kaszinó azonnal el-foglalna, lakással, jégve-remmel eladó. Busánó, Po-tiski Sveti Nikola. 6913

Cipészek figyelmébe. Eladó 3 gép, egy balkaros új, egy sima Veler-Vilzon és egy cilindrer gép, féláron. Mita Mašić, Teslina ul. 21. Sze-gedi szőlők. 6859

Eladó Cara Lazara ulicában sarokház. Érdeklődni csak levélileg Trumbičeva ulica 24. sz. alatt. 6889

Új, modern uriszoba eladó. W. Tiefenbach, Subotica, Trg Vojvode Putnika 10.

Rézágyak, csillárok, egyéb butorok, háziesszékők, edé-nyek, stb. olcsón eladók. Subotica, Trg Vojvode Put-nika 10. 5929

18 HP fiatal Benz-motor fa-generátorral, kifogástalan állapotban, eladó. Nagy Mátyás, Čantavir. 6915

Kiadó uccai egyszoba-elő-szobás lakás mellékhelyi-ségekkel. Petrogradska uli-ca 19. 6910

2 darab 48-as gyári új csép-lőgép jutányos áron azon-nal szállítható. — **Szenes Kálmán**, gépraktára, Subotica. 6892

Eladó olcsó áron és kedve-ző fizetési feltételek mellett hatjáratu szivógépmotoros malom, esetleg feles társul-társulnak. Érdeklődők személyesen vagy levélileg forduljanak a tulajdonoshoz Teofan Bogdan, Iđoš (Bá-nát) címre. 6882

Gazdák és viszonteladók fi-gyelmébe. 5 és 6-os számú acélekők olcsó áron eladók. Mészáros Ádám, Subotica, Brozova ul. 10. 6893

Tejcsarnok, teljesen felsze-relve, jó vevőkörrel, eladó. Subotica, Trumbičeva ul. 7.

Eladók: Kőjázat, transz-missziók, használt eszék, szerelési anyagok, különbö-ző szivattyúk. Bővebbet Reisz, technikai üzlet, Subotica. 6895

Fűszerüzlet-berendezés el-adó, darabonként is. Cím a kiadóban. 6880

Négytonnás 36 HP teher-autó minden elfogadható áron eladó. Cséplőgép meg-látásra is alkalmas. Űzmi-ben megtekinthető. Marton János, Senta. 6799

Pianino sürgősen eladó. — Zongorahangolás és javítási műhely, Vilsonova ul. 30. Krombholz. 6899

Jékarban lévő diófa ebédlő-butor eladó. Cím a kiadó-ban. 6773

Háromszobás ház, közel a főpostához, 42.000 dinárért eladó és azonnal átvehető Reitz, III., Ivanova ul. 12.

Olcsó tüzifa a már most beraktározott tüzifából ugy kisebb, valamint vagonétel-ben egész től szállításra megrendelhető és leköthető. Herczeg László, Paličesi és Szombori uti fátelapén. — Telefon 197 és 803.

Szalagfűrészgép 800 m/m kerékekkel, gyalugép 2500×500 m/m furóval, Kirchner-fele, kitűnő karban, jutá-nyos áron megvehető. Jelli-nek, Vilsonova ul. 51.

Eladó 2 szoba és mellékhelyi-ségekkel álló fél családi ház 35.000 dinárért. Augusz-tus 1-én átvehető. VII., Kragujevačka 14. 6827

Paličon elsőrendű helyen jól jövedelmező villa szép parkban szabadkézbe el-adó. Cím a kiadóban. 6917

A lovassági laktanya mő-gött, Radonováčon 26 láncc föld egészen vagy parcel-lakban eladó. Érdeklődni lehet Mácskovic Benedeck mérnöknel, Dunav, Artiller. Puka 5. 6875

Jégsekrényt mészárosoknak garanciával azonnal szállít Ujváry Ferenc asztalos, Temerin. 6834

Sztarihecejen a Szerencsés István-fele ház (Kumanov-ska és Foucea sarok) önken-tes árverésen, szabadkézbe e hó 30-ikán délután 2 óra-kor eladásra kerül a hely-szinen. — Felvilágosítással szolgál Hornyák Mihály ugyanott. 6855

Stráfkocsi, teljesen új, könnyűgős, eladó. Riesz J., VII., Miloš Obiličeva ulica 16. 6865

20 láncc prima föld a béko-vai templomnál eladó. Ér-deklődni Paje Kujundžica ul. 50. 6709

Eladó Magyar Állami 6 HP. lánccos magánjáró generál-ja-vitással, ifjabb Balzam Ist-ván ipartelepén, Sztarihe-cejen. 6739

Modern lakház két lakással, 8 szoba, mellékhelyiségek, kert Sekić központján, min-denre alkalmas. Orvosi lak-volt, olcsón eladó. Bérbe is kiadó. »Bömeches« ügynök-sége, Bačka Topola. 6740

Motormalom, nagy forgal-mal, Tisza és vasut mellett nagy községben, egynegyed része olcsón eladó. Vevő egyedül vezetheti az egész malmot. »Bömeches« ügynök-sége, Bačka Topola. 6744

Virágok legnagyobb választékban ma telepemen kaphatók. Virágos Salvia, ne-mes rózsák, futó- és bokor rózsák, hajított Cannu-gumók, Muza, pálmák, Eroni-mus, Agaratum, muskátlik, olasz szekfü dugványok, Petonia, Vanilicu Calla, Aszparagusz, Plumozus és Buxusok, magas borostyán, lilium virágos, gumos begonia, Begonia, Szempflora. Minden árut a legolcsóbban kiárusítok. Kain virágkerte-szet, Paličesi ut, villanytelep mellett. 3041

Jóforgalmu fa- és takar-mánykereskedés, amely biz-tos megélhetést nyújt, más vállalkozás miatt házzal együtt eladó. Cím a kiadó-ban. 6860

Komplett berendezésű női fodrászüzletem és illatszertáramat más vállalkozás miatt jutányos áron átad-nám. Grünberger Manó, Ve-likibeckerek. 6850

6-os, 8-as MÁV-golyós cséplő, új, jutányosan el-adó. Űzembem megtekinthető Vadócz Károlynál, Bács-kapolnán. 6789

Eladó 20—25 HP nyersolaj-motor-magánjáró és egy 20—25 HP stabil fagyásmotor. Gábor Gergelyné, Szentán. 6617

Kis családi ház kedvező fi-zetési feltételek mellett el-adó. Cím a kiadóban. 6630

4-6 HP álló hengerű ben-zinmotort, lehetőleg köry-nyit, keresek megvételre. Laudansek László, Su-botica, II., Mrázovičeva ul. 16. 6811

Figyelem! Ha jó és ol-csóló **cserépkályhát és kan-dallót** akar, forduljon bi-zalommal Gregorič Gyula kályháshoz, Senta. (Nagy gözmalom). 6679

LIFKA-KERT

Vasárnap utoljára a nagy
MOSJOUKIN-filmujdonság
Vörös és fekete

Hétfőn és kedden, 2 napig
Cirkusz-ujoncok

Vigjáték. — Főszereplők:
Tim CARL DANE
Tom GEORGE ARTHUR

Ha jól akar nyaralni, biztosítsa be magát unalom ellen. Sőt még ma előfizetni a legnagyobb modern subotici

kölcsönkönyvtár-
ban, Stromajerova ulica 16, ahol 4000 kötet legújabb, magyar, német, szerb, francia könyv közt válogathat. — Előfizetés havonta 25 din. — Betét 50 din.

Gyenge férfiak
kérjék a szenzációs „Amor Star” ismertetőt, azonnali eredményért garancia. Mayerhof optikus, Vel. Beeskerek. (10 dinárért prospektus és felvilágosítás.) 2643

Eladó 8-as Schlick alakított láncos magánjáró, egy darab 70—80 HP Stock motor 6-vasu ekével, 1 db 6-os alakított fogaskerékes Marschal lokomobil egy 20—24 HP MÁV szivógáz-magánjáró, 2 darab Ford-sztraktor, egyik majdnem vadonatúj, alig használt állapotban, egy 15 HP Wochanka szivógáz-motor, egy 12 HP nyersolajmotor Dresdener Gasmotoren gyártmányu, egy darab Hofherr gyártmányu tengeri szártpőp, egy darab fogaskerékű, alakított 8-as Első Magyar Gáz-daszági magánjáró, 54"-os hasongyártmányu cséplővel, 1 db alakított Hofherr-féle fogaskerékű 8-as magánjáró, 12 éves. 1 db 1909-es Hofherr-Schranztz 720 mm gyűrűsapágyas cséplőszekrény, 1 db 1917-es 10 HP Renauer-gyártmányu huzatos benzínlokomobil, teljes felszereléssel, valamennyi kifogástalan üzembékes állapotban jutányos áron és kedvező feltételek mellett kapható. Agrikulúra, Szombor. 6010

Kereskedők és házi-asszonyok figyelmébe!
Befőzéshez CELLOPHAN

Higiénikus átlátszó hártya, a legjobb bármilyen marmelád és zselé lekötéséhez, a befőtt zamatját megtartja és a baktériumokat nem bocsátja át. A befőtt frissességét legbiztosabban megőrzi, annak tartalma állandóan ellenőrizhető. Vízben nem oldódik. Abszolút steril. Legideálisabb szer az üvegek lekötésére pergament helyett. Minden üzletben kapható. SHS képviselet.

BRACA WEISER
Zagreb, Marovska ulica 5
6050

Raktáron tartok állandóan prima bel- és külföldi gépszijákat legolcsóbb áron. Gyurits Gábor, Kula. 6249

Akácmezet veszek minden mennyiségben, Körösi Géza, Subotica, Gyümölcs-piac, telefon 513. 6815

Kátránypapír, börteltőfedő, parafás falszigetelőlemez és vasgerenda, bármilyen méret raktárról kapható. Barzel vaskereskedés, Szubotica. 6355

Magányos 8-as cséplő, kija-vitva, eladó. Matić, Djala (Bánát). 6401

Tüzelőanyag 20% át takarítja meg, aki lokomobiljába beszereli a szab. hőgyújtót. Készíthető 300 dinár felzetése ellenében. — Felvilágosítást ad Csonka Ferenc Senta, a szab. hőgyújtó tulajdonosa. 4608

Kerti ernyők nagy választékban kaphatók Birn József ernyőgyárban, Ada. 6666

Ingatlanok és áruk
vételét és eladását közvetíti, bizományi árut értékesít, értékpapirokat, sorsjegyeket vesz és elad. Kemény banküzlet, Manojlovičeva 3. 5565

Villanymotor 3—6 HP lemezolló, hajlítólukasztógép, kovácsszerszámok stb. eladók. Csizsár, VII., Miloš Obilić 9. 6817

Jó állapotban levő használt Fordson-traktorok, Oliver-ekék, Ford-autók, Ford és Fordson-alkatrészek — azonnali szállításra a legolcsóbb áron kaphatók. — Földvári Béla cégnél Szitari-Becej és Szenta. 5635

Műlábak
műkarok, gyógyfüzők, támogatók és betegelő-kocsik, Schönbrunnál, Szubotica, Paje Kujundzičeva 20. 5817

61 hold elsőrendű szántó szuboticiai országot mellett, Topolától 2 km-re, egyben vagy megosztva, holdanként 16.500 dinárért eladó. — „Bömches” ügynöksége, Bačka Topola. 6789

Ajándék óra
Ismételten figyelmeztetjük a t. fogyasztó közönséget, hogy minden
IDOL CIPŐKRÉM

dobozban van egy betű. Ha a betűből az

IDOLKREM

szót összeállítja, vagy **120 darab** vegyes betűt beküld, kapezért jutalmul **egy szép órát**

Prva Jugoslavenska Kemična Fabrika d. d. Novisad

Kérje mindenütt a Franck-féle BOCK barna sört!!

Vegyeskereskedés, italmérés, trafik, pékség, házzal Báeska Topolán olcsón eladó. Nagy forgalma kimutatható. „Bömches” ügynöksége, Bačka Topola. 6820

Előrendű 30 holdas szép tanyás birtok több évre bérbeadó gabonáért sekéci határban. „Bömches” ügynöksége, Bačka Topola. 6820

Méz elsőrendű, minden mennyiségben kapható kilogrammonként 20 dinárért Spasoje Horvátnál, Beli Monastir (Baranja). 6820

„Palma” cipők kiválóságát minden vevőm dicséri. „Palma” cipőáruház, Huspiac, volt Mácskovics-ház. — Szandalkülönlegességeim megérkeztek. 3631

Ház, jó állapotban levő, eladó és azonnal átvehető. Duličeva 43. 6691

VÁROSI MOZI
Vasárnap utoljára
„SONG”
Főszereplők:
ANNA MAY WONG, HEINRICH GEORG
Hétfő — szerda
Az asszonyok kedvence
Főszereplők:
Vera Schmitterlow, Andre Mattoni

Butor eladó, egyéves, modern, csontszinű négyszer kontrázott masszív háló; fekete tölgy kombinált uriszoba-ebédlő; szőnyegek, képek, hat lámpás előrangú rádió szobaantennával, könyvtár (ezer könyv), varrógép, nyolc esőves fehér emailozott új Zephir-kályha. Sienkiewiczova ul. 19. 6809

Hol vásárol a vidéki legolcsóbban kész férfi, női, fiu és gyermekruhát Szubotican? Földes Samu ruhaáruházában, Rudics ucca gyümölcs-piac. Férfi-öltöny 525, divatraglán 675, női felöltő 425, gyermekruhák 225, Trenco 40 dinártól. Tessék meggyőződni vételkényszer nélkül, ügyeljen a cégre. 2751

KÜLÖNFÉLE

Butorozott szoba azonnalra, egy, esetleg 2 szobás lakás mellékhelyiségekkel augusztus 1-re kiadó. Rákosi, Tolstojeva (Ódor) ul. 25. 6778

Modern kétszobás lakás, központhoz közel, azonnalra kiadó. Ajánlatokat „Bökés” jellegre a kiadóhivatalba. 6934

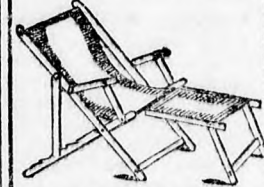
Parkettás uccai lakás mellékhelyiségekkel 13. Novembri ul. 10. sz. alatt kiadó. 6826

Különbejáratu butorozott szoba kiadó. VIII., Zelenička 10. 6727

Ingyenes prospektust, információkat a filmről, utasításokat a filmhez, tanácsokat a filmsikorekhez, tervekét és költségvetést a filmről. Megvesszünk jó filmideákat. „Kompas” Beograd, postfah 433. 6842

Irodahelyiségek azonnalra és augusztus elsejére Labor üzletházában kiadók. Bővebbet telefon 12. 6670

Nyugagy

140 din.
BARZEL D. D.
SUBOTICA

Két vagy háromszobás lakás július 15-ikére kiadó Frankopanska ulica 8. 6939

Kétgyas uccai butorozott szoba villanyvilágítással azonnal kiadó. Tolstojeva ulica 7. 6945

Fűszerüzlet, kedvező feltételek mellett azonnalra kiadó. Cim a kiadóban. 6866

Földbirtokokat keresek hasznbérbe, gabonáért. — Bömches ügynöksége, Bačka Topola. 6742

Házveréshez, töltsenek alkalmas föld ingyen elhordható. Ecelgyár, Manojlovičeva ul. 6794

Üzlethelyiség a Városháza épületében kiadó és azonnal átvehető. Felvilágosítással szolgál Bányai, Városház-épület. 6812

Háromszobás uccai lakás mellékhelyiségekkel posta közelében azonnal kiadó. Földes ruhaüzlet. 6863

Különbejáratu csinosan butorozott szoba azonnalra kiadó. Trumbičeva ul. 3. — Ugyanott kiadó szoba, konyha, speiz mellékhelyiségekkel. 6735

Ha reumájától szabadulni akar, használja a világszerte elismert postybüni iszapot. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. Postai szétküldés Blum gyógyszerár. Szubotica, fopostával szemben. Kérjen prospektust. 6190

Pénzkölcsönt

folyosít ingatlanokra, váltókra ékszerekre, értékpapirokra és egyéb dologi biztosítókra Kemény banküzlet, Manojlovičeva 3.

Sok hasznos tanácsot talál a most megjelent Vencsiféle Kosmetikai Tanácsadó című könyvben. Ára 40 dinár. Kapható minden könyvkereskedésben és megrendelhető a Minervánál, Szubotican.

Wolfner gópszijjal munkát, időt és pénzt takarít meg. Szuboticiai egyedárusító Barzel vasüzlet. 6117

Négy szobás lakás kiadó augusztus elsejére Jugoszláv Union Bank épületében. 6821

Gyönyörű mintás francia
Crep de Chinek és selyem musslinok m. 90 din.-tól kezdve
Legújabb mintás
Foulard selymek m. 55 dinár
Mintás féldelének 11 dinár
Frotir, zsanilia, velur fürdőköpeny ujdonságok legnagyobb választékban
Sár Sándorné divatáruháza Subotica